

Risikorapport 2016

Lån & spar

din personlige bank

Indhold

1	Året der gik 2016	3
2	Oplysningsforpligtelser	5
3	Risikostyring	6
4	Kapitalstyring	8
5	Tilstrækkelig kapitalgrundlag og solvensbehov	11
6	Kreditrisiko	13
6.1	Tilladelser fra Finanstilsynet vedrørende anvendelse af IRB-metoden samt eventuelle overgangsbestemmelser	13
6.2	Målsætning og kreditpolitik	13
6.3	Kreditproces	14
6.4	Måling af kreditrisiko ved anvendelse af IRB-metoden	17
6.5	Maksimal krediteksponering	20
6.6	Modtagne sikkerheder	23
6.7	Krediteksponeringer, der er misligholdt eller værdiforringet/hedskrevet	24
6.8	Eksponeringer med kreditrisiko i henhold til kapitaldækningsreglerne	26
6.9	Eksponeringer under standardmetoden	27
6.10	Eksponeringer under IRB-metoden	27
6.11	Kapitalkrav kreditrisiko	30
7	Modpartsrisiko	32
8	Markedsrisiko	33
8.1	Målsætning og politik for markedsrisiko	33
8.2	Styring og overvågning af markedsrisiko	33
8.3	Rapportering	33
8.4	Renterisiko	34
8.5	Aktierisiko	36
8.6	Aktier uden for handelsbeholdningen	37
8.7	Valutarisiko	37
8.8	Kapitalkrav markedsrisiko	38
9	Likviditetsrisiko	39
9.1	Målsætning og politik for styring af likviditetsrisici	39
9.2	Risikomåling og rapportering af likviditetsrisici	40
9.3	Stresstest af bankens likviditetsbeholdning	40
10	Gearingsgrad	41
11	Operationel risiko	43
11.1	Politik for styring af operationel risiko	43
11.2	Måling og kontrol af operationelle risici	44
11.3	Kapitalkrav operationel risiko	44
12	Risikoerklæring	45
	Appendix	48

1. Året der gik 2016

Krisen i eurolandene og usikkerheden i verdensøkonomien fylder lidt mindre i dag end ved indgangen til 2016. Udfordringerne med hensyn til gældsætning, finansiel stabilitet og høj arbejdsløshed er stadig aktuelle, hvilket understreges af, at den Europæiske Centralbank ECB fortsat understøtter økonomien meget aktivt med negative renter og obligati-onsopkøb.

Det historisk lave renteniveau gør det udfordrende at drive bank. Den traditionelle forretningsmodel udfordres samtidig af nye aktører og af den teknologiske udvikling. Herudover har der de seneste år været en massiv forøgelse af den regulering, som bankerne er underlagt.

Europa står fortsat i en uafklaret situation omkring Storbritanniens beslutning om at træde ud af EU samarbejdet. Der er omvendt klare tegn på øget økonomisk aktivitet i store dele af Europa.

USA er nu kommet ind i en periode med stigende renter. Den økonomiske aktivitet med først og fremmest lav ledighed taler for fortsatte rentestigninger.

Amerikansk økonomi er naturligvis som resten af verden afventende i forhold til indsættelsen af en ny præsident og de politiske initiativer, det afstedkommer. Den økonomiske udvikling er dog overordnet positiv.

Herhjemme har vi set fortsat stigende ejerboligpriser, som i en vis grad spreder sig til hele boligmarkedet. Der er lokalt, og ikke mindst for ejerlejligheder i storbyerne, en vis frygt for, om niveauet kan holde. Vi oplever et historisk lavt renteniveau, og i skrivende stund ser vi ikke tegn på, at det vil ændre sig væsentligt inden for den nærmeste tidshorizont.

I Sverige er situationen meget lig den danske. Efter mange år med stigende ejendomspriser er frygten for en decideret boligboble dog større i Sverige.

Ledigheden er faldende og beskæftigelsen stigende, samtidig med at der opleves en pæn fremgang i produktiviteten. På visse dele af arbejdsmarkedet er der begyndende tendenser til mangel på arbejdskraft. Det meget betydelige overskud på betalingsbalancen giver dog råderum for lidt større danske lønstigninger end i udlandet.

Vi forventer den svagt positive udvikling i samfundsøkonomien, vi har set de seneste år, vil fortsætte i 2017. Større rentestigninger ligger ikke lige for, og vi må derfor indstille os på, at det historisk lave renteniveau fortsat vil udfordre indtjeningen i banken. Vi er overbevist om, at vi vil kunne fortsætte med at tiltrække kunder i både Danmark og Sverige og derved fortsætte den balancerede vækst i udlån og indlån.

SALG

39 62 95 25

Hjort

2. Oplysningsforpligtelser

Formålet med risikorapporten er at skabe en større gennemsigtighed omkring kapitalforhold og risikostyring i Lån & Spar, så investorer og andre interessenter i højere grad er i stand til at vurdere bankens risikoprofil og risikostyring samt sammenligne banken med andre banker.

Udarbejdelsen af risikorapporten sker i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter. Oplysningskravene fremgår af forordningens del 8.

Risikorapporten indeholder en beskrivelse af, hvilke risici banken er udsat for, og hvordan banken varetager risiko- og kapitalstyring i relation til disse risici.

Rapporten indledes med en kort beskrivelse af bankens risikostyring, herunder de enkelte risikotyper samt organiseringen i forhold til styring af bankens risici. Herefter beskrives bankens kapitalstyring, opgørelse af solvens og solvensbehov, der efterfølges af en mere detaljeret beskrivelse af hvert enkelt risikoområde, herunder bankens målsætning og risikopolitik, risikostyring og risikorapportering samt opgørelse af risiko og kapitalkrav i relation hertil.

Banken offentliggør risikorapporten mindst en gang om året i forbindelse med offentliggørelsen af årsrapporten.

Oplysningerne i denne rapport vedrører året 2016, og er ikke revideret af bankens interne eller eksterne revision.

3. Risikostyring

Lån & Spar påtager sig risiko med udgangspunkt i den valgte forretningsmodel samt de strategiske målsætninger, som er udstukket af bestyrelsen. Det er målet, at bankens risikoprofil afspejler sammenhængen mellem bankens vision, mission og strategi, og til enhver tid står i hensigtsmæssigt forhold til kapitalgrundlaget.

Bestyrelsens årlige vurdering af bankens risikoprofil og forretningsmodel har ikke givet anledning til væsentlige ændringer.

Risikotyper

Banken er eksponeret over for forskellige risikotyper, hvoraf de væsentligste er:

- **Kreditrisiko:** Risikoen for tab som følge af, at modparter helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser.
- **Risikoen for tab, som følge af, at markedsværdien af bankens aktiver og forpligtelser ændrer sig som følge af ændringer i markedsforsholdene.**
- **Likviditetsrisiko:** Risikoen for, at banken ikke er i stand til at indfri sine forpligtelser ved hjælp af de normale likviditetsreserver.
- **Operationel risiko:** Risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne begivenheder.

Organisering af risikostyring

Lån & Spar er organiseret, så der er fuldstændig adskillelse mellem de enheder, som påfører banken risici og de enheder, som varetager bankens risikostyring. Bestyrelsen har det overordnede ansvar for afgrænsning og styring af bankens risici. Det er bestyrelsen, som fastlægger målsætning og strategi for risikostyring samt vedtager risikopolitikker og beredskabsplaner, der udgør grundlaget for begrænsninger og retningslinjer for de risikotyper, som banken påtager sig.

Bestyrelsen følger løbende op på, at banken drives på betryggende vis og i overensstemmelse med den fastlagte risikoprofil, de fastlagte risikopolitikker og retningslinjer. Bestyrelsen modtager løbende rapportering, der er relevant i forhold til bestyrelsens ansvar.

Bestyrelsens revisionsudvalg er lovpligtigt og består af hele bestyrelsen. Revisionsudvalget har blandt sine opgaver at overvåge og vurdere effektiviteten af bankens interne kontrol- og risikostyringssystemer. Dette sker blandt andet ved skriftlig og mundtlig rapportering til udvalget samt ved udvalgets behandling af revisionsrapporter på området.

Bestyrelsens risikoudvalg er lovpligtigt og består af hele bestyrelsen. Udvalget har til opgave at rådgive bestyrelsen om bankens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og strategi og at bistå bestyrelsen med at påse, at bestyrelsens risikostrategi implementeres korrekt i organisationen. Risikoudvalget vurderer, om de finansielle produkter og tjenesteydelser, som banken handler med, er i overensstemmelse med bankens forretningsmodel og risikoprofil, herunder om der er en sammenhæng mellem indtjening og risiko. Risikoudvalget vurderer desuden bankens aflønningsstruktur i forhold til, om denne tager højde for bankens risici, kapital og likviditet.

Direktionen har ansvar for den daglige ledelse, herunder at banken drives i overensstemmelse med de af bestyrelsen fastlagte politikker og retningslinjer. Direktionen har det daglige ledelsesmæssige ansvar for, at banken kun påtager sig risici, som banken forstår og kan gennemskue konsekvensen af. Direktionen har ansvar for risikorapporteringen til bestyrelsen. Direktionen modtager løbende rapportering om udviklingen i bankens risici samt overholdelsen af bankens politikker og retningslinjer.

Risikoteamet er et internt udvalg, organisatorisk placeret under direktionen, bestående af direktion samt ledende

medarbejdere fra relevante afdelinger. Risikoteamets væsentligste rolle er at fastlægge den detaljerede kreditrisikopolitik ud fra de politikker, som bestyrelsen har besluttet. Risikoteamet følger løbende op på udviklingen i bankens risici og varetager risikorapporteringen til bestyrelsen. Risikoteamet har desuden ansvar for bankens risikomodeller, herunder overvågning af modellernes performance samt godkendelse af eventuelle justeringer i modellerne. Risikoteamet modtager løbende den rapportering, der er relevant i relation til Risikoteamets overvågning af bankens modeller samt udviklingen i bankens risici.

Likviditetsudvalget er organisatorisk placeret under direktionen og består af direktion samt medarbejdere fra relevante afdelinger. Likviditetsudvalget har ansvar for den løbende opfølgning på bankens likviditetssituation samt iværksættelse af nødvendige tiltag i overensstemmelse med beredskabsplanen for likviditet.

Kapitaludvalget er et internt udvalg, som organisatorisk er placeret under direktionen, bestående af direktion samt medarbejdere fra relevante afdelinger. Kapitaludvalget har ansvar for at overvåge bankens kapital og foretage de nød-

vendige tiltag i forhold til at sikre, at banken har en passende overdækning.

Risikostyring er en central enhed under den risikoansvarlige, som er ansvarlig for bankens overvågning af kredit-, markeds-, likviditets-, og operationel risiko, herunder overvågning af de af bestyrelsen fastlagte politikker og retningslinjer samt overholdelse af direktionens videredelegerede beføjelser. Risikostyring refererer til direktionen.

Compliance har til opgave at overvåge risikoen for, at banken bliver pålagt sanktioner, lider tab af omdømme, eller at banken eller bankens kunder lider væsentlige økonomiske tab som følge af manglende overholdelse af finansiel lovgivning samt bankens interne retningslinjer. Compliance refererer til direktionen.

Intern revision refererer til bestyrelsen og udfører kontrol af bankens risikostyringsprocesser, herunder om bankens procedurer lever op til loven, og om de anvendes korrekt. Intern revision rapporterer resultaterne af kontrollerne til bestyrelse og direktion.

4. Kapitalstyring

Bankens mål for kapitalstyring er at:

- Overholde krav til kapital fastsat i lov om finansiel virksomhed samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 og direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 (CRR/CRD IV).
- Sikre bankens evne til at fortsætte som selvstændig bank.
- Opretholde en passende strategisk kapital.

Banken har i året opfyldt alle lovgivningsmæssigt pålagte krav til bankens kapital.

Styringen af kapitalen er baseret på de opgørelsesmetoder og nøgletal, som er udviklet af Basel-komiteen og indarbejdet i EU's forordning om kapitaldækning, som trådte i kraft 1. januar 2014. EU forordningen har direkte retsvirkning i Danmark.

Ledelsen overvåger løbende bankens kapitalforhold. Opgørelsen af bankens kapital, risikoeksponering og nøgletal for kapital indberettes til Finanstilsynet og European Banking Authority (EBA) i overensstemmelse med de regler, som er fastsat herfor.

Kapitalkrav

CRR/CRD IV stiller krav om, at bankens kapitalgrundlag mindst udgør 8 % af risikoeksponeringen (8 %-kravet) og minimum udgør 5 mio. euro. Af kapitalkravet på de 8 % skal minimum 4,5 % være egentlig kernekapital. Den hybride kernekapital kan maksimalt udgøre 1,5 % og den supplerende kapital maksimalt 2 %. I det omfang den supplerende kapital er under 2 %, kan den hybride kernekapital være tilsvarende større. Det er endvidere et krav, at der er tilstrækkelig kapital til at overholde bankens individuelle solvensbehov. Det individuelle solvensbehov er et mål for den nødvendige kapital til at dække instituttets risici i forhold til størrelsen, typen og fordelingen af instituttets aktiver m.v. Tillægget til 8 %-kravet, som følge af det individuelle solvensbehov, skal dækkes af kapital af samme kvalitet, som gælder for 8 %-kravet.

I perioden 2016-2019 indføres der en kapitalbevaringsbuffer på 2,5 %. Hvis der ikke er tilstrækkelig med kapital til at dække bufferen, begrænses banken i at betale udbytte,

bonus m.v. Over perioden 2015-2019 indføres en virksomhedsspecifik kontracyklisk kapitalbuffer på op til 2,5 %, som også skal dækkes af egentlig kernekapital. Bufferen sættes i kraft i perioder med overnormal udlånsvækst og fastlægges for danske eksponeringer af Erhvervs- og Vækstministeriet. Kapitalbevaringsbufferen og den virksomhedsspecifikke kontracykliske kapitalbuffer skal dækkes af egentlig kernekapital. Der er også krav om en G-SIFI-buffer og en systemisk buffer, som imidlertid ikke er relevante for Lån & Spar. De fire buffere udgør tilsammen det kombinerede kapitalbufferkrav.

Lån & Spar er godkendt til at anvende den avancerede IRB-metode til opgørelse af kreditrisiko. Kreditinstitutter med IRB godkendelse er underlagt overgangsbestemmelser, der betyder, at kapitalen ikke må komme under 80 % af kapitalkravet opgjort efter de kapitaldækningsregler, som var gældende før 1. januar 2007 (den nødvendige solvens).

Kapitaldækningsreglerne giver mulighed for en gradvis indfasning, hvor Finanstilsynet er bemyndiget til at fastsætte de nærmere regler for danske pengeinstitutter. For Lån & Spar betyder overgangsreglerne primært, at en andel af et fradrag i den egentlige kernekapital delvist kan foretages i den supplerende kapital.

Kapitalen

Til bankens egentlige kernekapital medregnes aktiekapital, værdireguleringer, andre reserver, overført resultat og foreslået udbytte. Heri foretages en række fradrag. Til bankens kapitalgrundlag medregnes endvidere supplerende kapital i form af efterstillede kapitalindskud.

Risikoeksponering

Den samlede risikoeksponering opgøres ved, at eksponeringerne (aktiver, udstedte garantier og kredittilsagn) vægtes. Vægtene for detaileksponeringer i Danmark er baseret på egne estimerede risikovægte, mens øvrige eksponeringer vægtes efter standardvægte, som afhænger af de enkelte eksponeringers art og modpart. Ved opgørelsen af risikoeksponeringen tages højde for sikkerhedsstillelser.

Gearing

Som supplement til de meget komplicerede kapitaldækningsregler er der med CRR/CRD IV introduceret et supplerende og mere simpelt mål for bankens gearing. Der er fore-

løbig tale om et indberetningskrav. EU-kommissionen har i november 2016 sendt et forslag til en forordning i høring, der fastlægger en nedre grænse for gearingen på 3 %.

Kapitalopgørelse pr. 31. december 2016

Nedenstående oversigt er en opsummering af bankens kapital, risikoeksponering og nøgletal for kapital pr. 31. december 2016.

Kapital (1.000 kr.)

Egenkapital	1.193.111
Egentlig kernekapital før fradrag	1.193.111
Foreslået udbytte	-21.680
Immaterielle aktiver	-54.638
Udskudte skatteforpligtelser vedrørende immaterielle aktiver	10.085
Forskellen mellem forventet tab efter IRB-metoden og regnskabsmæssige værdireguleringer	-21.597
Værdireguleringer som følge af forsigtig værdiansættelse	-2.030
Ramme for køb af egne kapitalandele	-10.602
Overgangsjusteringer	4.319
Egentlig kernekapital	1.096.968
Kernekapital	1.096.968
Supplerende kapital	100.000
Kapitalgrundlag før fradrag	1.196.968
Overgangsjusteringer	-4.319
Kapitalgrundlag	1.192.649
Kreditrisiko	5.850.241
Markedsrisiko	391.026
Operationel risiko	1.213.186
Samlet risikoeksponering	7.454.453
Egentlig kernekapitalprocent	14,7 %
Kernekapitalprocent	14,7 %
Kapitalprocent	16,0 %
Kombinerede kapitalbufferkrav	0,9 %

Det kombinerede kapitalbufferkrav udgøres aktuelt af kapitalbevaringsbufferen, der pr. 31. december 2016 er 0,6 % samt den kontracykliske kapitalbuffer, der pr. 31. december 2016 er opgjort til 0,3 %.

En beregning af kapitaldækningen, efter de regler der vil være gældende, når CRR/CRD IV er fuldt indfaset, viser en egentlig kernekapital og kernekapital pr. 31. december 2016 på 14,7 %. Kapitalprocenten er uændret.

Egenkapital

Egenkapitalen er fordelt på aktiekapital, opskrivningshælgelser, overført resultat, foreslået udbytte, valutaomregningsreserve samt andre reserver. Lån & Spar har ikke udstedt hybrid kernekapital, hvorfor den egentlige kernekapital og kernekapitalen beregnes på det samme grundlag.

Aktiekapitalen består af 2.710.000 aktier à 100 kr. Alle aktier er fuldt indbetalt, og har samme rettigheder. Aktierne er frit omsættelige, dog kræver overdragelse, der giver ret til at tegne aktier, til en erhverver der har eller ved overdragelsen opnår 15 % eller mere af bankens aktiekapital, bankens samtykke.

Aktiekapital	271.000
Opskrivningshælgelser	40.397
Valutaomregningsreserve	-1.625
Andre reserver	5.548
Overført resultat	856.111
Foreslået udbytte	21.680
Egenkapital i alt	1.193.111

I kapitalgrundlaget medtages endvidere bankens supplerende kapital, bestående af et efterstillet kapitalindskud. Det efterstillede kapitalindskud består af udstedte kapitalbeviser

i DKK med en hovedstol på 100.000 t.kr. Lånet er optaget i december 2013, og har en løbetid på 10 år. Banken har mulighed for at genkøbe kapitalbeviserne efter 5 år og efterfølgende ved hver rentetermin. Renten er fast de første 5 år og udgør 6,649 %. Herefter forrentes lånet med en variabel kvartårlig kuponrente svarende til CIBOR3-satsen med et tillæg af 5,25 % point. I tilfælde af bankens likvidation eller konkurs fyldestgøres den efterstillede kapital først efter de almindelige kreditor krav er opfyldt. Finanstilsynet skal godkende alle førtidsindfrielse af efterstillede kapitalindskud.

Fradrag i kernekapitalen

I den egentlige kernekapital foretages der er en række justeringer, der er beskrevet herunder.

Det foreslåede udbytte fradrages i den egentlige kernekapital, sammen med de immaterielle aktiver, justeret for udskudte skatteforpligtelser vedrørende de immaterielle aktiver. Derudover fradrages eventuelle udskudte skatteaktiver.

Der fradrages endvidere et beløb, der udgør forskellen mellem det forventede tab efter IRB-metoden og de regnskabsmæssige værdireguleringer. Som følge af Finanstilsynets overgangsregler flyttes der 20 % af dette beløb til et fradrag i den supplerende kapital, hvorfor værdien af overgangsjusteringen lægges til i den egentlige kernekapital, og fradrages i den supplerende kapital.

Der foretages også en værdiregulering som følge af forsigtig værdiansættelse. Denne beregnes som 0,1 % af den nominelle værdi af værdipapirbeholdningen samt domicilejendomme og terminkontrakter.

Endvidere foretages der et fradrag af Lån & Spar's uudnyttede ramme til tilbagekøb af egne aktier.

5. Tilstrækkelig kapitalgrundlag og solvensbehov

Lån & Spar foretager en vurdering af, hvorvidt kapitalen er tilstrækkelig til at understøtte de nuværende og kommende aktiviteter. Banken bruger eksempelvis stresstest til at identificere, om kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at afdække forskellige økonomiske scenarier. Banken har implementeret en 8+ model til opgørelse af solvensbehovet, som tager udgangspunkt i de risikoområder, som på nuværende tidspunkt findes aktuelle for en vurdering af tilstrækkelig kapital. Banken følger Finanstilsynets "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter".

Vi anser følgende risikokategorier som væsentlige for vurdering om tilstrækkeligt kapitalgrundlag:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Operationel risiko
- Indtjening og vækst
- Likviditetsrisiko

Kreditrisiko

For detaileksponeringer i Danmark anvender banken IRB-metoder, hvilket også anvendes i forbindelse med beregningen af solvensbehovet. Stresstest-scenarierne i modellerne kan variere fra år til år, alt efter bankens forventninger. Banken afsætter de normale 8 % i kapitalbehov, og derudover

afsættes yderligere kapital til afdækning af overnormale risici f.eks. forværring af betalingsevnen, koncentration på sikkerheder, vækst, rentefølsomheden, m.v.

For detaileksponeringer i Sverige afsætter banken de normale 8 % i kapitalbehov, og afsætter yderligere kapital på baggrund af stresstest af betalingsevnen og tabsprocenten.

På erhvervseksponeringer vurderer banken mulige overnormale risici såsom koncentration på enkeltengagementer (store eksponeringer) og brancher og afsætter i overensstemmelse med vejledningen kapital hertil, hvis det kræves.

Stigende udlån og vækst stiller krav om øget kapital. Der tages højde for udlånsvækst i solvensbehovet for at sikre, at det nuværende kapitalgrundlag er tilstrækkelig til at understøtte den forventede udlånsvækst.

Markedsrisiko

Banken afsætter de normale 8 % og herefter vurderes i overensstemmelse med vejledningen, om de rammer og beføjelser, som bestyrelsen har videredelegeret til direktionen, kan anses for at være overnormale risici. Er det tilfældet, vil der blive afsat ekstra kapital ud over de 8 % til imødegåelse af dette.

Metode til fastlæggelse af solvensbehov

Fastsættelse af stressscenarier for hovedgrupperne; kreditrisiko, markedsrisiko, operationelle risici og øvrige risici

Bestyrelse / Direktion

Beregning af kapitalbehov i stressituationen

Risikostyring

Beslutning om nødvendigt kapitalbehov

Bestyrelse / Direktion

Operationel risiko

Operationel risiko er defineret som risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne begivenheder. Kapitalbehovet for operationel risiko beregnes ved brug af basisindikatormetoden for operationel risiko.

Indtjeningsrisiko

Indtjening i banken er "første værn" i relation til at kunne modstå tab på udlån og garantier. Ved opgørelse af solvensbehovet vurderes det, om bankens indtjening er tilstrækkelig, og om der bør afsættes yderligere kapital til at imødegå denne risiko.

Likviditetsrisiko

På likviditetsområdet gennemføres en række stresstest. Med udgangspunkt i disse stresstest beregner banken herefter den meromkostning, der eventuel måtte fremkomme til

fremskaffelse af likviditet, og afsætter herefter en eventuel meromkostning som tillæg i solvensbehovet.

Andre risikoområder

Udover de risikoområder, der er medtaget i den nuværende model for tilstrækkelig kapital, vurderer banken løbende andre forhold, der kunne tænkes at påvirke kapitalbehovet. En del af disse risikoområder er dækket via procedurer, handlingsplaner og forretningsgange. I denne vurdering indgår blandt andet strategiske risici og eksterne risici.

Omdømmerisici

Banken tager i solvensbehovet stilling til omdømmerisici. Banken er via sin rolle i den finansielle sektor eksponeret for omtale, som kan påvirke bankens omdømme. Banken har via sin kommunikationspolitik fastlagt retningslinjer for kommunikationen og håndteringen af interessenter i forbindelse med disse omdømmeeksponeringer. Endvidere afsætter banken kapital til at afdække operationelle risici, der indirekte omfatter omdømmerisiko.

Opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag

Det tilstrækkelige kapitalgrundlag kan opsplittes på følgende måde:

Opgjort i 1.000 kr.	Søjle I	Søjle II	I alt	% af risiko-eksponeringen
Kreditrisiko	467.900	72.300	540.200	7,2%
Markedsrisiko	31.300	4.500	35.800	0,5%
Likviditetsrisiko	0	0	0	0,0%
Operationel risiko	97.100	0	97.100	1,3%
Øvrige risici	0	0	0	0,0%
Solvensbehov i alt	596.300	76.800	673.100	9,0%
Kombineret kapitalbufferkrav			65.600	0,9%
Individuelt solvensbehov inkl. kombineret kapitalbufferkrav			738.700	9,9%
Kapitalgrundlag og solvensprocent			1.192.649	16,0%
Kapitaloverdækning			453.949	6,1%
Opgørelse af kapitalbehov i henhold til overgangsreglerne (1.000 kr.)				
Kapitalbehov			856.725	
Basel I - Justeret kapitalgrundlag			1.214.246	
Kapitaloverdækning			357.521	

6. Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for tab som følge af, at modparter helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser. Når banken for eksempel yder udlån eller stiller garanti, påtager banken sig risikoen for, at kunden ikke er i stand til at tilbagebetale sine forpligtelser, når de forfalder.

6.1 Tilladelser fra Finanstilsynet vedrørende anvendelse af IRB-metoden samt eventuelle overgangsbestemmelser

Banken har Finanstilsynets tilladelse til at anvende den avancerede IRB-metode på kreditrisiko på den del af porteføljen, der vedrører detaileksponeringer. Banken har siden anvendt egne risikoparametre (PD, LGD og CF) til opgørelsen af den samlede risikoeksponering på detaileksponeringer ved beregning af bankens solvens.

Banken har fået permanent undtagelse fra IRB-metoden på:

- Statseksponeringer
- Instrukseksponeringer
- Erhvervseksponeringer

Derudover har banken fået midlertidig undtagelse for eksponeringer i Sverige.

Den midlertidige undtagelse for eksponeringer i Sverige betinger, at stats- og instrukseksponeringer samt eksponeringer i Sverige tilsammen ikke udgør mere end 24 % af den samlede risikoeksponering.

Banken arbejder på udarbejdelse af egne statistiske modeller til risikoklassifikation af privatkunder i Sverige. For at understøtte kreditvurderingen anvender banken ratingoplysninger fra et kreditvurderingsbureau til fordeling af kunderne i bankens 10 risikoklasser.

Såfremt banken vil anvende den avancerede IRB-metode på disse eksponeringer, skal Finanstilsynet give tilladelse hertil.

6.2 Målsætning og kreditpolitik

Lån & Spar ønsker gennem aktiv markedsdeltagelse på udlån, kredit og kreditkort at opnå bedst mulig indtjening på såvel kort som langt sigt i forhold til den risiko, som banken påtager sig.

Kreditpolitikken er besluttet af bankens bestyrelse, og hovedelementerne er følgende:

- Det primære forretningsområde er Danmark.
- Banken yder udlån med begrænset risiko til følgende segmenter;
  - Privatkunder i Danmark.
  - Privatkunder i Sverige.
  - Bestående privatkunder, der starter selvstændig virksomhed.
  - Organisationer, foreninger og NGO'er.
  - Virksomheder inden for aktionærkredsens brancher.
  - Kommuner.
  - Virksomheder inden for den finansielle sektor, hvor engagementet er behæftet med lav eller ingen risiko, og hvor engagementet er en del af og en betingelse for et strategisk partnerskab.
  - Selvstændigt erhvervsdrivende inden for sundhedssektoren, ingeniører og advokater.
  - Forsyningsvirksomhed.
  - Øvrige yderst solide og kreditværdige erhvervs-kunder.
- Kreditgivning baseres på indsigt i og vurdering af kundens økonomiske forhold.
- Der foretages løbende opfølgning på udviklingen i kundens kreditkvalitet med henblik på en vurdering af, om forudsætningerne for en bevilling har ændret sig.
- Engagementer skal stå i et rimeligt forhold til kundens formueforhold, risikoklasse og tilbagebetalingsevne.
- Det tilstræbes at opnå mest mulig sikkerhed for kundernes engagementer.

- Nødlidende engagementer og engagementer med særlig høj risiko skal være under skærpet overvågning og håndteres effektivt og hurtigt med det formål at mindske tabsrisikoen.

6.3 Kreditproces

Styring af bankens kreditrisiko sker gennem en kreditvurderingsproces, som er udformet efter bankens kreditpolitik, bevillingsinstrukser og forretningsgange.

Lånebehandling foretages i bankens kreditsystem. I forbindelse med kundens ansøgning om lån indhentes der en række oplysninger, som danner grundlag for kreditvurderingen, blandt andet om kundens indkomst- og formueforhold.

Med udgangspunkt i ansøgningen opstilles en indstilling, der blandt andet omfatter:

- Oversigt over engagement og sikkerheder.
- Økonomisk overblik med data fra kundens økonomiske oplysninger, herunder for privatkunder årsopgørelse budget m.v. og for erhvervs-kunder regnskab m.v.
- Rating.
- Uddybende kommentarer til ansøgningen og økonomiske nøgletal.

Kreditvurderingsproces - Detaileksponeringer

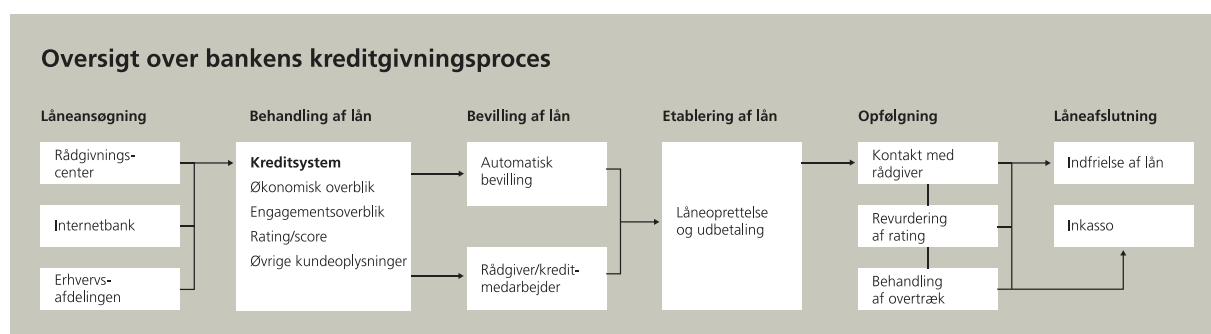
Detaileksponeringer er udlån og garantier til privatkunder.

Ansøgning fra nye privatkunder behandles enten automatisk i bankens ansøgningsscoresystem eller af en af bankens rådgivere. Ansøgninger, der behandles i ansøgningsscoresystemet, bevilges oftest automatisk. Alle andre låneansøgninger bevilges af bankens rådgivere, såfremt de ikke af størrelsesmæssige årsager skal bevilges af kreditafdelingen, direktionen eller bestyrelsen.

Til løbende kreditvurdering af eksisterende privatkunder anvender banken et adfærdsscoresystem, der klassificerer kunderne efter deres adfærd i banken. Adfærdsscoresystemet er udviklet på historiske data om bankens kunder, og er baseret på avancerede statistiske modeller. Modellerne vurderer sandsynligheden for, at kunden ikke kan overholde sine betalingsforpligtelser over for banken i fremtiden, og rangordner kunderne efter disse sandsynligheder.

Nye kunder scores i et ansøgningsscoresystem, hvorefter de efter 6 måneder overføres til adfærdsscoresystemets risikoklassifikation, som derefter er den kreditmæssige overvågning af kunden.

Kunderne indplaceres ved bevilling i en af bankens 10 risikoklasser efter sandsynligheden for misligholdelse (PD). I risikoklasse 10 er kunder med den laveste sandsynlighed for misligholdelse placeret, og kunder med den højeste sandsynlighed er placeret i risikoklasse 1. Den sidste risikoklasse, benævnt M, er forbeholdt kunder med misligholdte engagementer.

Risikoklassifikationer skal så vidt muligt afspejle kundens aktuelle økonomiske situation. Risikoklassifikationen revurderes derfor løbende, så den nyeste information om kundens økonomiske situation medtages i vurderingen. Der foretages regelmæssigt overvågning af ratingsystemets evne til at skelne mellem meget risikobetonede og lidt risikobetonede kunder. Bestyrelsen forelægges denne overvågning.

Risikoklassifikationen er et centralt redskab i bankens kreditstyring og anvendes blandt andet ved kreditvurdering af kunder, overtræksbehandling og gruppevise nedskrivninger. Derudover er de indarbejdet i bevillingsstrukturen, så det alene er kreditafdelingen, der kan bevilge udlån til kunder med høj risiko.

Banken arbejder på udarbejdelse af egne statistiske modeller til risikoklassifikation af privatkunder i Sverige. For at understøtte kreditvurderingen anvender banken ratingoplysninger fra et kreditvurderingsbureau til fordeling af kunderne i bankens 10 risikoklasser.

Kreditvurderingsproces – Erhvervs-, institut- og statseksponeringer

Ansøgning fra erhvervs-kunder, herunder også offentlige myndigheder og finansielle virksomheder, bevilges af vores rådgivere i erhvervsafdelingen, såfremt de ikke af størrelsesmæssige årsager skal bevilges af kreditafdelingen, direktionen eller bestyrelsen.

Banken anvender på nuværende tidspunkt ikke avancerede statistiske modeller til risikoklassifikation af disse kundegrupper. For at understøtte kreditstyringen anvender banken Finanstilsynets risikoklassifikationsmodel, der tager udgangspunkt i rådgiverens vurdering af risikoen på engagementet på baggrund af virksomhedens regnskaber samt anden relevant viden om virksomheden. Kunder indplaceres ved bevilling i en af risikoklassifikationsmodellen 5 risikoklasser. I den bedste risikoklasse indplaceres kunder, hvor

risikoen for tab vurderes at være meget lav, mens misligholdte engagementer placeres i den dårligste risikoklasse. Risikoklassifikationen revurderes i forbindelse med den løbende opfølgning på engagementet og udviklingen i kundens økonomiske situation.

Overvågning og rapportering

Overvågning er et centralt element i bankens kreditstyring og foretages på forskellige niveauer i banken.

Bestyrelsen har det overordnede ansvar for bankens kreditpolitik og modtager løbende information om kreditrisiko, herunder blandt andet porteføljens sammensætning på kundegrupper, risikoklasser, udviklingen i overtræk, restancer, nødlidende engagementer, nedskrivninger mv., så den er i stand til at overvåge udviklingen i forhold til bankens risikoprofil. Bankens største engagementer forelægges for bestyrelsen til bevilling eller orientering. Bestyrelsen modtager desuden rapportering til overvågning af de interne risikomodellers performance.

Direktion og Risikoteam modtager ligesom bestyrelsen en løbende rapportering på udviklingen i bankens kreditrisiko samt modellernes performance, dog i en mere detaljeret form.

Risikostyring overvåger og kontrollerer de enkelte elementer i kreditvurderingsprocessen, hvilket blandt andet inkluderer den løbende overvågning af bankens scoresystemer og anvendelsen af disse, samt løbende opfølgning på udviklingen i kreditrisikoen.

Rådgivningscentrene, erhvervsafdelingen og kreditafdelingen foretager den daglige overvågning af kreditrisikoen på kundeengagementer. Kunder, der udviser svaghedstegn, sættes under skærpet overvågning med det formål at reducere tabsrisikoen. Der oprettes en handlingsplan, der beskriver, hvordan risikoen ved kunden kan minimeres, hvilket sikrer en hurtig og effektiv håndtering af kunden. Privatkun-

der med svaghedstegn nedgraderes automatisk til en af de laveste risikoklasser, hvilket betyder, at det alene er kreditafdelingen, der kan foretage nye bevillinger. Erhvervs-kunder, der udviser svaghedstegn, nedgrades af erhvervsrådgiveren til 2c.

Misligholdte engagementer

Efter CRD IV reglerne er et engagement misligholdt, hvis det er usandsynligt, at kunden indfrier sine forpligtelser over for banken, eller kunden har været i restance eller overtræk i mindst 90 dage. Banken anser det ikke for sandsynligt, at kunden indfrier sine forpligtelser over for banken, hvis følgende begivenheder indtræffer: betalingsstandsning, konkurs, tvangsakkord, gældssanering samt objektiv indikation for værdiforringelse.

Kunder, der misligholder deres forpligtelser, flyttes automatisk til en særskilt risikoklasse for misligholdte engagementer. Hvis privatkunden er en del af en husstand, for eksempel er gift med en anden af bankens kunder, er det hele husstanden, der nedgraderes og ikke kun kunden. For erhvervs-kunder vurderes det, om misligholdelsen har betydning for risikoen på forbundne kunder, herunder om disse også skal nedgraderes.

Nedskrivninger

Der foretages nedskrivning på udlån efter regelsættet i IAS 39 og regnskabsbekendtgørelsen, når der er indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse. Nedskrivning udgør forskellen mellem bogført værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalingsstrømme.

Individuel vurdering foretages for udlån, der er af betydelig størrelse for banken eller adskiller sig væsentligt fra den øvrige portefølje.

Til vurderingen af, om der er indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse, anvendes nedenstående kriterier:

- Kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder.
- Kunden overholder ikke afviklingsaftaler.

- Kunden har fået ændring/lempelse i lånevilkår som følge af økonomiske vanskeligheder.
- Banken vurderer, at der er sandsynlighed for, at kundens engagement påvirkes af gældssanering, tvangsauktion eller konkurs.
- Kunden er registreret i RKL.

Vurderingen af nedskrivningsbehovet foretages kvartalsvist. Til beregning af det individuelle nedskrivningsbehov opstilles den skønnede mest sandsynlige betalingsstrøm.

Engagementer, der er individuelt nedskrevet, nedgraderes automatisk til risikoklassen for misligholdte engagementer for privatkunder og risikoklasse 1 for erhvervs-kunder.

Alle udlån, der ikke nedskrives individuelt, og som kan indpasses i en gruppe, vurderes gruppevist efter regelsættet i IAS 39 og regnskabsbekendtgørelsen.

Bankens model for gruppevise nedskrivninger på privatkunder er en ratingmodel baseret på risikoklassificering efter ratingsystemet. Objektiv indikation for værdiforringelse anses for indtruffet, hvis en af nedenstående observationer gør sig gældende:

- Et forværret betalingsmønster, hvilket medfører, at engagementet flytter sig til en dårligere risikoklasse.
- At gruppen som helhed udgør en større risiko end oprindeligt antaget, og risikopræmien for gruppen derfor skal være højere.

Modellens beregning af nedskrivninger bygger på bruttovandring mellem risikoklasserne. Banken har valgt at anvende egne risikoparametre (PD, LGD, CF) til beregning af risikopræmier i nedskrivningsmodellen. Parametrene er dog korrigeret, så de er i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

For Sverige anvendes samme princip som for Danmark, dog modtages ratingklassificering fra et eksternt ratingbureau.

På udlån til erhvervs kunder anvender banken en simpel model baseret på kundens branchetilhør og bankens forventninger til udviklingen i risikoen på den enkelte branche. De gruppevise nedskrivninger vil blive reguleret, hvis banken for den enkelte branche vurderer, at risikoen er større end oprindeligt antaget og risikopræmien derfor skal være højere eller ved vækst i udlån.

I de tilfælde, at der indtræffer begivenheder, som reducerer værdiforringelsen helt eller delvist, tilbageføres nedskrivningen tilsvarende.

Inkasso

Ved kunders misligholdelse af deres forpligtelser over for banken indledes en rykkerproces. Hvis kunden forsåt ikke overholder sin aftale efter tre rykkerbreve, indledes en inkassoproces.

Bankens inkassoprocuderer for privatkunder varetages af en ekstern inkassovirksomhed. For erhvervs kunder håndteres misligholdelse af forpligtelser i et samarbejde mellem erhvervsrådgiveren og kreditafdelingen.

Banken forsøger så vidt muligt at få eventuelle pantsatte sikkerheder realiseret inden videregivelse til inkasso. Såfremt der er pantsat sikkerhed for en sag, der videregives

til inkasso, vil denne blive forsøgt solgt enten frivilligt eller ved tvang.

For at opnå mindst muligt tab, har banken en proces, som skal sikre, at alle muligheder for inddrivelse af gæld udtømmes, før sagen afskrives.

6.4 Måling af kreditrisiko ved anvendelse af IRB-metoden

Banken anvender i Danmark avancerede statistiske modeller til måling af kreditrisikoen på detailkategorien, der består af privatkunder. Modellerne er baseret på følgende risikoparametre:

- Sandsynlighed for misligholdelse (Probability of Default, PD).
- Tab ved misligholdelse (Loss Given Default, LGD).
- Konverteringsfaktor, der angiver andelen af ikke-trukne beløb på kreditter, der forventes at være trukket på misligholdelsestidspunktet (Conversion Factor, CF).

Detaileksponeringer opdeles i følgende undergrupper:

- Eksponeringer med pant i fast ejendom.
- Øvrige eksponeringer.

Sandsynlighed for misligholdelse (PD)

Sandsynlighed for misligholdelse (PD) beregnes på kundeniveau og er sandsynligheden for, at en kundes engagement misligholdes inden for de næste 12 måneder. På baggrund af bankens historiske data beregnes sandsynligheden for misligholdelse (PD) Point In Time for de kommende 12 måneder. For at sikre, at parametrene tager højde for konjunkturændringer, justeres Point In Time parametrene, så de afspejler det langsigtede gennemsnit af parametrene fra starten af 90'erne og frem til i dag (through-the-cycle parametre). Det er disse parametre, der anvendes til opgørelsen af kapitalkravet.

Eksponeringsvægtet PD (%):	2016	2015	2014	2013	2012
<i>Anvendt:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	1,17	1,44	1,12	1,26	1,44
Øvrige eksponeringer	1,64	1,75	1,40	1,63	1,90
I alt	1,42	1,62	1,37	1,58	1,83
<i>Observeret:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	0,86	1,10	0,93	1,10	1,26
Øvrige eksponeringer	1,33	1,43	1,16	1,45	1,70
I alt	1,11	1,28	1,14	1,40	1,63

De observerede misligholdelser er i 2016 faldet, hvilket skyldes forbedring af kundernes kreditkvalitet.

Tab givet misligholdelse (LGD)

Tab givet misligholdelse (LGD) angiver, hvor meget vi forventer at tabe på en eksponering, hvis kunden misligholder inden for de næste 12 måneder. LGD beregnes for eksponeringen med udgangspunkt i, hvorvidt denne er dækket af sikkerhed samt typen af sikkerhed f.eks. pant i fast ejendom. Ligesom ved PD'erne justeres Point In Time LGD'erne, så de tager højde for en nedgangsperiode (downturn LGD). Der tages her udgangspunkt i tabshistorik fra 1992.

Eksponeringsvægtet LGD (%):	2016	2015	2014	2013	2012
<i>Anvendt:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	23,58	20,54	15,84	15,84	15,84
Øvrige eksponeringer	35,80	42,62	52,36	53,60	54,97
I alt	30,18	32,98	47,95	48,04	49,18
<i>Observeret:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	14,66	12,95	11,49	2,68	-
Øvrige eksponeringer	22,28	27,21	36,90	25,92	32,92
I alt	18,78	20,98	33,84	22,50	28,06

De gennemsnitlige tab på misligholdte eksponeringer er lavere end de estimerede. De gennemsnitlige tab er lavere i 2016 end de øvrige år. Dette tilskrives, at der observeres færre kunder, der ender i misligholdelse.

Træk på uudnyttet kreditramme (CF)

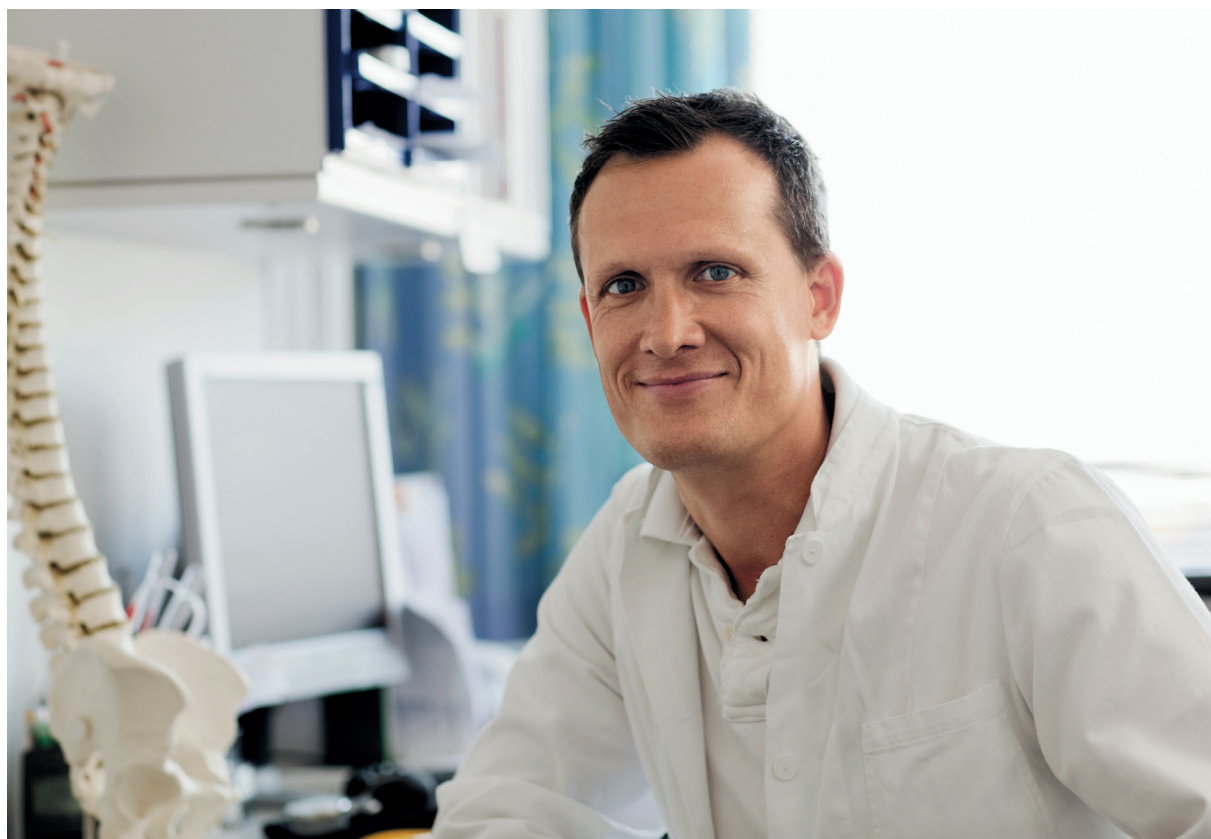
Konverteringsfaktoren (CF) angiver andelen af uudnyttet kreditramme, der forventes at blive trukket på misligholdelsestidspunktet. Dette parameterestimat anvendes til at beregne den forventede krediteksponering ved misligholdelse (EAD, Exposure At Default). Konverteringsfaktoren beregnes kun for produkter med mulighed for kredittræk. På lån begrænses krediteksponeringen til restgælden.

Eksporeringsvægtet CF (%):	2016	2015	2014	2013	2012
<i>Anvendt:</i>					
Eksporeringer med pant i fast ejendom	75,97	76,64	100,00	100,00	-
Øvrige eksporeringer	94,73	94,97	109,18	109,47	109,67
I alt	87,93	88,84	108,07	108,07	93,45
<i>Observeret:</i>					
Eksporeringer med pant i fast ejendom	66,63	66,97	-	85,71	-
Øvrige eksporeringer	78,44	81,12	90,38	88,10	91,15
I alt	74,16	76,39	79,47	87,75	77,67

De observerede gennemsnitlige CF-værdier for misligholdte eksporeringer er lavere end de estimerede. Der er ligeledes implementeret en model for CF, der i højere grad tager højde for størrelsen af den utrukne eksponerings.

Der foretages hver måned backtest på modellerne samt de parameterestimer, som modellerne bygger på. Resultatet rapporteres hvert kvartal til bestyrelse og risikoteam.

Modeller og parameterestimer anvendes ved opgørelse af kapitalkravet samt i den interne måling og vurdering af kreditrisiko.

6.5 Maksimal krediteksponering

Maksimal krediteksponering opgøres i henhold til regnskabsreglerne som summen af udlån, trukne beløb på kreditter samt stillede garantier efter nedskrivninger og hensættelser.

Maksimal krediteksponering efter nedskrivninger (1.000 kr.):

Anfordringstilgodehavender hos centralbanker	224.433
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	2.802.566
Udlån	11.553.390
Andre finansielle aktiver	3.682
Garantier	3.065.737
I alt	17.649.808

76 % af krediteksponeringen er eksponeringer på detail, det vil sige privatkunder.

Maksimal krediteksponering fordelt på eksponeringskategorier (1.000 kr.):

Detail, Danmark	12.096.352
Detail, Sverige	1.341.251
Erhverv	1.099.439
Institut	166.333
Stat	2.946.433
I alt	17.649.808

81 % af krediteksponeringen under detail, Danmark er placeret i risikoklasserne 6-10, der betragtes som kreditmæssigt gode. I detail, Sverige er 58 % af krediteksponeringen placeret i risikoklasserne 6-10

Maksimal krediteksponering under detail, Danmark fordelt på risikoklasser (1.000 kr.):

Misligholdte engagementer	52.704
1	100.326
2	256.814
3	561.903
4	409.275
5	886.054
6	1.736.283
7	1.901.034
8	1.239.430
9	3.628.686
10	1.323.843
I alt	12.096.352

Maksimal krediteksponering under detail, Sverige fordelt på risikoklasser (1.000 kr.):

Misligholdte engagementer	16.606
1	142.742
2	53.327
3	132.154
4	71.103
5	149.498
6	216.826
7	175.312
8	264.076
9	119.607
10	0
I alt	1.341.251

Bankens krediteksponering på erhverv vedrører hovedsagelig faglige organisationer, foreninger samt virksomheder inden for den finansielle sektor og selvstændigt erhvervsdrivende inden for de liberale erhverv.

Maksimal krediteksponering under erhverv fordelt på branche (1.000 kr.):

Offentlige myndigheder	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0
Industri- og råstofudvinding	2.680
Energiforsyning	0
Bygge og anlæg	7
Handel	3.421
Transport, hoteller og restauration	4.045
Information og kommunikation	3.389
Finansiering og forsikring	190.036
Fast ejendom	25.624
Øvrige erhverv	870.237
I alt	1.099.439

54 % af krediteksponeringen under erhverv er placeret i risikoklasserne 2a og 3, der betragtes som kreditmæssigt gode.

Maksimal krediteksponering under erhverv fordelt på risikoklasser (1.000 kr.):

1 (Misligholdte engagementer)	23.550
2c	24.617
2b	458.783
2a	523.172
3	69.317
I alt	1.099.439

Maksimal krediteksponering fordelt på restløbetid (1.000 kr.):	Anfordring	Mindre end 3 måneder	3 måneder til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	I alt
Detail, Danmark	37.696	1.057.846	1.065.513	1.541.288	8.394.009	12.096.352
Detail, Sverige	24.114	4.059	3.759	201.990	1.107.329	1.341.251
Erhverv	0	16.749	626.956	100.526	355.208	1.099.439
Institut	0	88.139	181	78.013	0	166.333
Stat	224.433	2.722.000	0	0	0	2.946.433
I alt	286.243	3.888.793	1.696.409	1.921.817	9.856.546	17.649.808

Store eksponeringer

Som led i styringen af kreditrisikoen er der fastsat regler for størrelsen af den samlede eksponering med enkeltkunder og indbyrdes forbundne kunder. I henhold til CRR artikel 395 må en eksponering efter fradrag for særligt sikre dele og modtagne sikkerheder, garantier mv. ikke overstige 25 % af det justerede kapitalgrundlag. For eksponeringer med kreditinstitutter er grænsen dog 100 % af det justerede kapitalgrundlag. Banken indberetter hvert kvartal alle eksponeringer, der før fradrag udgør mere end 10 % af det justerede kapitalgrundlag til myndighederne.

Eksponeringen opgøres i denne sammenhæng som summen af udlån, andre tilgodehavender, uudnyttede kredittilsagn, eventuelle overtræk samt kapitalandele og andre værdipapirer.

Eksponeringer, der efter fradrag for særligt sikre dele og modtagne sikkerheder, garantier mv. udgør 10 % eller mere af det justerede kapitalgrundlag (1.000 kr.):	Engagement efter fradrag for sikkerheder	I % af det justerede kapitalgrundlag
Kreditinstitutter	0	0,0 %
Organisationer og foreninger	418.848	35,1 %
Andre erhvervsvirksomheder	174.069	14,6 %
I alt	592.917	49,7 %

Det justerede kapitalgrundlag udgør 1.192.649 t.kr.

6.6 Modtagne sikkerheder

For at reducere kreditrisikoen tilstræber banken at opnå mest mulig sikkerhed for kundernes engagementer. Der tages sikkerhed i kundens fysiske aktiver, herunder beboelsejendomme, fritidshuse, mindre landbrugsejendomme, erhvervsjendomme, ubebyggede grunde og køretøjer samt finansielle aktiver i form af børsnoterede aktier og obligationer. Ved garantier stillet over for realkreditinstitutter får banken indtrædelsesret i fordringen. Banken sikrer sig desuden ved pant i livsforsikringer samt ved udlån til erhvervs-kunder ved kautioner og virksomhedspant.

Sikkerhedsværdien afspejler pantets markedsværdi fratrukket et haircut til dækning af omkostninger i forbindelse med et eventuelt salg af pantet. Fastsættelsen af markedsvær-

dien sker på forskellige måneder alt afhængig af, hvad der er pant i. I det tilfælde, at der ikke findes en markedsværdi, foretages et skøn. Markedsværdien overvåges regelmæssigt og revurderes som minimum ved større afvigelser. De anvendte haircuts er forskellige afhængig af aktivet. Der foretages regelmæssigt en revurdering af, om de anvendte haircuts er tilstrækkelige i forhold til at kunne dække forventede gennemsnitlige omkostninger ved et salg.

Størstedelen af bankens blanco-eksponeringer vedrører kunder i de bedste risikoklasser. Over for de danske detailkunder har banken primært pant i fast ejendom. Over for erhvervs-kunder er der hovedsagligt pant i finansielle aktiver i form af aktier og obligationer. De svenske detailkunder er udelukkende blanco-eksponeringer.

Modtagne sikkerheder (1.000 kr.):	Kredit-eksponering	Sikkerhedsværdi	Blanko
Detail, Danmark	12.096.352	6.548.215	5.548.137
Detail, Sverige	1.341.251	0	1.341.251
Erhverv	1.099.439	405.161	694.278
Institut	166.333	0	166.333
Stat	2.946.433	0	2.946.433
I alt	17.649.808	6.953.376	10.696.432

Sikkerheder for detail, Danmark fordelt på risikoklasse (1.000 kr.):

Misligholdte engagementer	52.705	36.047	16.658
1	100.327	42.690	57.637
2	256.813	115.650	141.163
3	561.904	235.902	326.002
4	409.274	158.416	250.858
5	886.054	537.847	348.207
6	1.736.284	924.794	811.490
7	1.901.033	986.982	914.051
8	1.239.430	702.271	537.159
9	3.628.685	2.020.129	1.608.556
10	1.323.843	787.487	536.356
I alt	12.096.352	6.548.215	5.548.137

Sikkerheder for erhverv fordelt på risikoklasse (1.000 kr.):

1 (Misligholdte engagementer)	23.550	4.298	19.252
2c	24.617	3.619	20.9985
2b	458.783	69.848	388.935
2a	523.172	266.811	256.361
3	69.317	60.585	8.732
I alt	1.099.439	405.161	694.278

Modtagne sikkerheder (1.000 kr.):	Ejendom	Bankkonto	Depot/ værdipapir	Bil, båd mv.	Garanti og ind- trædelsesret	I alt
Detail, Danmark	5.204.092	289	5.607	233.249	1.104.978	6.548.215
Detail, Sverige	0	0	0	0	0	0
Erhverv	56.032	22.420	290.786	2.391	33.532	405.161
Institut	0	0	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0	0	0
I alt	5.260.124	22.709	296.393	235.640	1.138.510	6.953.376

6.7 Krediteksponeringer, der er misligholdt eller værdiforringet/nedskrevet

2016 (1.000 kr.):	Misligholdt kredit- eksponering	Værdifor- ringet kredit- eksponering	Nedskriv- ninger og hensættelser	Udgiftsført beløb i 2016
Detail, Danmark	52.704	38.727	46.708	-1.831
Detail, Sverige	16.606	16.606	2.366	22.816
Erhverv	23.550	13.005	28.170	8.509
Institut	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0
I alt	92.860	68.338	77.244	29.493

Nedskrivninger og hensættelser 2016 (1.000 kr.):	Individuelle nedskriv- ninger	Gruppevis nedskriv- ninger	Nedskriv- ninger i alt
<i>Udlån:</i>			
Nedskrivninger, primo	91.217	19.381	110.598
Årets nedskrivninger	37.572	32.085	69.657
Tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger	51.515	10.313	61.828
Valutakursregulering	-87	295	208
Nedskrivninger, ultimo	77.187	41.448	118.635
Udlån, hvorpå der er foretaget nedskrivninger	148.325	4.659.460	4.807.785
<i>Garantier og uudnyttet kredit:</i>			
Hensættelser, primo	1.758	0	1.758
Årets hensættelser	384	0	384
Tilbageførsel af tidligere foretagne hensættelser	2.086	0	2.086
Hensættelser, ultimo	56	0	56
Garantier og uudnyttet kredit, hvorpå der er hensat til tab	56	0	56
<i>Tilbageførsel af foretagne nedskrivninger og hensættelser:</i>			
Værdiforringelse reduceret eller bortfaldet	25.217	10.313	35.530
Nedskrivninger, der er endeligt tabt (afskrevet)	28.383	0	28.383
I alt	53.600	10.313	63.913
<i>Endeligt tab/afskrevet:</i>			
Tab, der ikke tidligere har været individuelt nedskrevet/ hensat	600	0	600
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	5.617	0	5.617
I alt	-5.017	0	-5.017

Individuelt værdiforringet udlån (1.000 kr.):	Kredit- eksponering	Ned- skrivning
Økonomiske vanskeligheder	44.652	62.217
Manglende overholdelse af afviklingsaftaler	18.453	6.193
Ændring/lempelse i lånevilkår som følge af låntagers økonomiske vanskeligheder	1.595	7.612
Sandsynlighed for, at lånet påvirkes af gældssanering, tvangsauktion eller konkurs	1.311	1.165
I alt	66.011	77.187
Hensættelser til tab på forpligtelser	2.327	56
I alt	68.338	77.243

6.8 Eksponeringer med kreditrisiko i henhold til kapitaldækningsreglerne

Opgørelsen af krediteksponeringen i henhold til kapitaldækningsreglerne adskiller sig fra regnskabsreglernes maksimale kreditrisiko ved at medtage alle eksponeringer mod kreditrisiko, herunder uudnyttede kredittilsagn og materielle aktiver m.v.

Eksponering efter nedskrivninger og andre værdireguleringer (1.000 kr.):

<i>Balanceførte poster:</i>	
Anfordringstilgodehavender hos centralbanker	224.433
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	2.802.566
Udlån	11.553.390
Andre finansielle aktiver	3.682
Andre balanceførte poster med kreditrisiko	439.837
I alt	15.023.908
<i>Ikke balanceførte poster:</i>	
Garantier	3.065.737
Uudnyttede kredittilsagn	7.797.076
Finansielle instrumenter	54.149
I alt	10.916.962
Eksponering efter nedskrivninger og andre værdireguleringer	25.940.870

I henhold til CRR skal eksponeringerne opdeles i en række eksponeringsklasser efter eksponeringens modpart eller karakteristika.

Eksponering fordelt på eksponeringsklasser (1.000 kr.):	2016	Gennemsnit
Stat	2.946.933	2.346.603
Regionale og lokale myndigheder	-	-
Institutter	219.253	304.953
Erhverv	2.009.170	2.044.294
Misligholdte	12.702	13.016
Kortsigtet kreditvurderinger	-	-
Andre poster	439.837	457.968
Detail, Danmark	18.835.926	18.619.958
Detail, Sverige	1.477.049	1.468.625
I alt	25.940.870	23.786.792

I eksponeringsklassen 'Misligholdte' placeres alene misligholdte eksponeringer under standardmetoden.

78 % af bankens samlede eksponering med kreditrisiko vedrører detaileksponeringer, dvs. eksponering mod privatkunder.

6.9 Eksponeringer under standardmetoden

Banken anvender standardmetoden til opgørelse af kreditrisikoen på eksponeringer over for stat og offentlige myndigheder, detail Sverige, institutter, erhverv, aktier og andre poster.

Eksponering for 1.176 mio. kr. opfylder kriterierne for SME, det vil sige, at banken kan reducere risikovægten på disse.

Eksponering fordelt på brancher (1.000 kr.):	2016	Heraf SME
Stat og offentlige myndigheder	2.946.933	0
Bygge og anlæg	840	840
Ejendomshandel og udlejning	47.955	42.001
Finansiering og forsikring	651.925	45.477
Handel og transport	38.501	23.021
Industri, råstofudvinding og forsyningsvirksomhed	3.991	3.991
Information og kommunikation	102.516	100.516
Kultur, fritid og anden service	638.394	261.568
Offentlig administration, sundhed og undervisning	652.644	593.352
Øvrigt erhverv	104.359	105.187
I alt	5.188.058	1.175.953

Banken har foretaget kreditreduktion på baggrund af garantier og finansielle sikkerheder for 332 mio. kr.

Eksponering dækket af sikkerheder (1.000 kr.):	Garantier	Finansielle sikkerheder
Stat	-	-
Regionale og lokale myndigheder	-	-
Institutter	-	-
Erhverv	-	332.294
Misligholdte	-	-
Kortsigtet kreditvurderinger	-	-
Andre poster	-	-
I alt	-	332.294

6.10 Eksponeringer under IRB-metoden

Banken har Finanstilsynets tilladelse til at anvende den avancerede IRB-metode til opgørelse af kreditrisikoen på detaileksponeringer.

Detaileksponeringer opdeles i følgende undergrupper:

- Eksponeringer med pant i fast ejendom.
- Øvrige eksponeringer.

Krediteksponering ved misligholdelse (EAD, Exposure At Default) er et udtryk for, hvor stor kundens forpligtelse over for banken forventes at være ved misligholdelse. EAD tager således højde for, at kunden kan nå at udnytte et eventuelt utrukket beløb på en kredit eller foretage overtræk på sine konti.

EAD under IRB metoden (1.000kr.):	2016	Gennemsnit
Eksponering efter nedskrivninger og andre værdireguleringer	18.835.926	18.619.958
Nedskrivninger og andre værdireguleringer	67.796	70.669
Justering for konverteringsfaktorer	-1.108.029	-1.044.034
Eksponering ved misligholdelse, EAD	17.795.693	17.646.593

Note: Gennemsnitlige EAD er beregnet som et simpelt gennemsnit af de kvartalsvise opgørelser af eksponeringen på eksponeringskategorien.

EAD fordelt på eksponeringsklasser (1.000kr.):	2016	Gennemsnit
Eksponeringer med pant i fast ejendom	8.205.931	8.061.760
Øvrige eksponeringer	9.589.762	9.584.834
I alt	17.795.693	17.646.594

54 % af krediteksponeringen vedrører øvrige eksponeringer, det vil sige, eksponeringer der er dækket ved anden sikkerhed end pant i fast ejendom samt usikrede eksponeringer.

EAD fordelt på risikoklasser (1.000 kr.):	PD i %	EAD
Misligholdte engagementer	100,00	103.686
1	23,52	125.863
2	5,68	290.035
3	4,00	629.740
4	2,32	468.120
5	1,40	1.078.735
6	0,90	2.060.561
7	0,74	2.258.771
8	0,37	1.793.615
9	0,18	5.379.945
10	0,03	3.606.624
I alt	1,42	17.795.695

Note: PD er her defineret, som den PD for risikoklassen, der anvendes til beregning af den samlede risikoeksponering ved opgørelsen af bankens solvens.

85 % af krediteksponeringen er placeret i risikoklasserne 6-10, hvor sandsynligheden for tab er lav.

Eksponeringer med pant i fast ejendom (1.000kr.):	Gennemsnitlig risikovægt i %	EAD	Udlån & garantier	Udnyttede kredit- tilsagn
Misligholdte engagementer	82,7	26.776	16.080	1.213
1	144,0	50.602	43.709	9.442
2	87,7	152.212	141.835	27.705
3	73,0	308.102	286.863	41.344
4	53,4	238.213	254.261	42.368
5	39,0	483.037	396.481	125.857
6	29,2	999.555	706.914	216.264
7	25,5	961.578	663.511	171.612
8	15,7	756.338	448.104	234.729
9	9,3	2.680.492	1.685.447	838.264
10	2,3	1.549.026	940.712	694.529
I alt	20,8	8.205.931	5.583.917	2.403.327

Den eksponeringsvægtede gennemsnitlige LGD for eksponeringer med pant i fast ejendom udgør 23,6 %.

85 % af krediteksponeringen med pant i fast ejendom er placeret i risikoklasserne 6-10, hvor sandsynligheden for tab er lav.

Øvrige eksponeringer (1.000 kr.)	Gennemsnitlig risikovægt i %	EAD	Udlån & garantier	Udnyttede kredit- tilsagn
Misligholdte engagementer	141,2	76.910	38.222	2.420
1	109,5	75.261	61.947	13.654
2	35,3	137.823	103.071	13.421
3	40,5	321.638	386.722	43.598
4	44,0	229.907	260.042	41.141
5	23,3	595.698	548.092	126.845
6	23,3	1.061.006	749.436	186.508
7	22,7	1.297.193	918.192	218.373
8	20,0	1.037.277	530.209	407.531
9	13,9	2.699.453	1.433.971	1.122.494
10	6,5	2.057.598	354.816	2.299.568
I alt	19,4	9.589.764	5.384.720	4.475.553

Den eksponeringsvægtede gennemsnitlige LGD for øvrige eksponeringer udgør 35,8 %.

85 % af krediteksponeringen på øvrige eksponeringer er placeret i risikoklasser 6-10, hvor sandsynligheden for tab er lav.

Værdireguleringer og forventet tab, EL (1.000 kr.):	2016	2015	2014	2013	2012
<i>Nedskrivninger og hensættelser:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	24.287	30.219	9.072	12.151	13.282
Øvrige eksponeringer	43.509	52.237	88.382	104.063	103.944
I alt	67.796	82.456	97.454	116.214	117.226
<i>Forventet tab, EL:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	30.274	35.911	9.214	12.517	13.421
Øvrige eksponeringer	56.909	70.675	109.003	121.418	122.298
I alt	87.183	106.586	118.217	133.935	135.719

Note: Forventet tab er ikke direkte sammenligneligt med nedskrivninger og hensættelser, da forventet tab dækker det forventede tab de næste 12 måneder, mens nedskrivninger og hensættelser dækker ændringen i tabsforventningerne over hele eksponeringens løbetid opgjort på et givent tidspunkt. Forventet tab er beregnet på baggrund af de parameterestimer, der anvendes ved opgørelsen af den samlede risikoeksponering.

Nedskrivninger og hensættelser på eksponeringer falder i 2016, som følge af færre kunders misligholdelse grundet økonomiske vanskeligheder. Dette medfører også et fald i det forventede tab.

6.11 Kapitalkrav kreditrisiko

Risikoeksponering fordelt på risikoklasser (1.000 kr.):	Risiko-eksponeringer	Kapitalkrav
Stat	-	-
Regionale og lokale myndigheder	-	-
Institut	50.482	4.039
Erhverv	647.663	51.813
Misligeholdte Erhverv	13.614	1.089
Misligeholdte Sverige	16.606	1.328
Kortsigtede kreditvurderinger	-	-
Andre poster	365.770	29.262
Detail, Sverige	993.484	79.479
Detail, Danmark	3.574.058	285.92
<i>Eksponeringer med pant i fast ejendom</i>	<i>1.708.905</i>	<i>136.712</i>
<i>Øvrige eksponeringer</i>	<i>1.865.153</i>	<i>149.212</i>
I alt	5.661.677	452.934

7. Modpartsrisiko

Modpartsrisiko er risiko for økonomiske tab for begge parter i en given transaktion. Det skyldes, at markedsværdien af handlerne ændrer sig over tid i takt med, at de underliggende markedsfaktorer ændrer sig, og kan over tid skifte mellem at have en positiv og negativ markedsværdi. Hvis en modpart går konkurs, og forretninger med modparten efter netting og realisation af modtagne sikkerheder har en positiv markedsværdi, vil det medføre et økonomisk tab for banken.

Banken har i sin kreditpolitik regler for håndtering af modpartsrisici. Brugen af afledte instrumenter er underlagt de almindelige bevillingsregler og kreditpolitikker. I engagementsovervågningen tages der højde for, at den beregnede eksponeringsværdi ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

Når der indgås aftaler om finansielle kontrakter, sker der en løbende overvågning af disse i bankens overvågningssystem. Udnyttelsen af de bevilgede finansielle lines overvåges dagligt. Udover den daglige kontrol af, om bevilgede lines er overholdt, sker der en løbende kontrol af, om bevilgede lines er udnyttet, og såfremt dette ikke er tilfældet, bliver lines enten slettet eller maksimum nedsat til det aktuelle behov.

Inden lines til finansielle modparter bevilges, foretages en grundig kreditvurdering af de finansielle modparter, baseret på den enkelte modparts regnskaber. For udenlandske og større danske kreditinstitutter tages derudover i betragtning, hvordan kreditinstitutterne er ratede af internationale ratingbureauer som Standard & Poors, Fitch eller Moody's.

Banken anvender den af FinansDanmark udarbejdede rammeaftale om valuta- og værdipapirforretninger og, det vurderes løbende, om det er nødvendigt også at indgå en sikkerhedsaftale, i hvilken det aftales, at såfremt nettomarkedsværdien på indgåede finansielle kontrakter overstiger et fastsat maksimum, så skal der stilles sikkerhed, der typisk vil være i form af kontant deponering.

Banken afvikler herudover sine indgåede forretninger via CLS, VP eller Euroclear, hvorved afviklingsrisici minimeres mest muligt.

Banken anvender markedsværdien for modpartsrisiko til at opgøre eksponeringens størrelse og risikovægtning for afledte finansielle instrumenter.

Banken anvender standardmetoden ved opgørelse af kapitalkravet for modpartsrisiko. Ved metoden indgår markedsværdien af kontrakter med positiv markedsværdi og hovedstolene af samtlige finansielle kontrakter.

I forbindelse med bankens fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag tages der udgangspunkt i den samlede risikoeksponering (REA) for modpartsrisiko opgjort efter metoderne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013. Der holdes kapital svarende til 8 % af den samlede risikoeksponering (REA), samt et eventuelt tillæg ved overnormale risici.

Modpartsrisiko (1.000 kr.)	Samlet risikoeksponering (REA) der er underlagt et CVA tillæg	CVA tillæg
	54.141	820

8. Markedsrisiko

Lån & Spar påtager sig som et naturligt led i bankens aktiviteter markedsrisici. Markedsrisiko er overordnet defineret, som risikoen for, at markedsværdien af bankens aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer på de finansielle markeder. Markedsrisici er således en konsekvens af bankens åbne positioner i de finansielle markeder og kan opdeles i følgende typer;

- Renterisiko - risikoen for tab, som følge af ændringer i markedsrenterne.
- Aktierisiko - risikoen for tab, som følge af ændringer i aktiekurserne.
- Valutarisiko - risikoen for tab, som følge af ændringer i valutakurserne.

Hovedparten af bankens aktiviteter vedrørende omsætning og positionstagning sker i relativt enkle markedsrelaterede produkter og foretages af bankens markedsafdeling. Der er tale om de mest handlede rentebaserede produkter samt handel med børsnoterede aktier og valutainstrumenter. Banken påtager sig også markedsrisici som et led i den finansielle styring til støtte for tilvejebringelsen af likviditet og den daglige styring heraf.

8.1 Målsætning og politik for markedsrisiko

Banken ønsker at opnå det bedst mulige afkast under hensyntagen til:

- At der føres en forsigtig og konservativ markedsrisikopolitik.
- At der primært er investeret i likvide danske børsnoterede værdipapirer.
- At den forventede markedsrisiko ikke væsentligt overstiger den forventede basisindtjening.

- At holde en høj etisk standard jf. bankens politik om etiske investeringer.

Bestyrelsen fastlægger de overordnede politikker, rammer og principper for markedsrisici. Rammerne understøtter den overordnede risikoappetit og angiver specifikke grænser for, hvor stor en risiko banken ønsker at påtage sig.

Markedsrisikopolitikken og rammerne danner grundlag for udarbejdelsen af skriftlige forretningsgange samt afstemnings- og kontrolprocedurer for de relevante forretningsområder.

8.2 Styring og overvågning af markedsrisiko

Opgørelse og overvågning af markedsrisikoområdet sker dagligt, det være sig både intra-day og end of day overvågning. Overvågningen sker ved hjælp af et risikostyringssystem, der kan håndtere de forskellige typer af finansielle instrumenter. Positioner, der overskrider de fastlagte rammer og beføjelser, rapporteres straks til direktionen. Såfremt positionerne overskrider direktionens samlede rammer og beføjelser, rapporteres der straks til bestyrelsen.

Banken har fuldstændig funktionsadskillelse mellem udførende, kontrollerende og rapporterende enheder.

8.3 Rapportering

Bestyrelsen informeres minimum en gang hvert kvartal om bankens overordnede markedsrisiko. Rapportering til direktionen foretages på ugentlig basis eller oftere, hvis det skønnes nødvendigt samt ved eventuelle overskridelser af de fastlagte beføjelser.

8.4 Renterisiko

Renterisiko er ændringen i nutidsværdien af fastforrentede fordringer ved ændring i markedsrenten.

De overvejende renterisici stammer fra aktiviteter, der involverer almindelige bankforretninger som ind- og udlån, handel og positionstagning i renterelaterede produkter. Bankens renterisiko opgøres på baggrund af varighedsmål. Bankens beholdning af konverterbare realkreditobligationer indgår i renterisikoen med den optionsjusterede varighed. Renterisikoen i valuta omregnes til danske kroner, og ved opgørelsen af netto renterisikoen modregnes den negative renterisiko i den positive renterisiko.

Banken er, primært som følge af investeringer i obligationer, eksponeret for kurstab ved en rentestigning. Oversigten viser bankens beholdning i gældsinstrumenter. Som det fremgår, er beholdning primært placeret i danske realkreditobligationer.

Poster med markedsrisiko (1.000 kr.):	Beholdnings- værdi før risikovægtning	Risiko- eksponering	Kapitalkrav
Statsobligationer	2.046	0	0
Realkreditobligationer	1.758.040	333.434	26.675
Andre gældsinstrumenter	1.959	481	38
I alt	1.762.045	333.915	26.713

Oversigten viser fordelingen af renterisiko i varighedsbånd opgjort på den totale beholdning ved en rentestigning på 1 procentpoint - standard-rentechok.

Renterisiko efter modificeret varighed (1.000 kr.):

0-12 mdr.	1.899
1-3,6 år	2.054
Over 3,6 år	9.579
I alt	13.532

Oversigten viser fordelingen af renteeksponeringen fordelt på valuta. Som det fremgår, er banken placeret i DKK.

Renterisiko opdelt på valutaer med størst renterisiko (1.000 kr.):

DKK	16.893
EUR	-41
SEK	-3.325
Øvrige valutaer	5
I alt	13.532

Når den totale renterisiko er positiv, er det udtryk for et tab ved en rentestigning på 1 procentpoint. Udover obligationer og afledte finansielle instrumenter omfatter den totale renterisiko også renterisikoen på fastforrentede udlån og indlån, som regnskabsmæssigt måles til amortiseret kostpris efter første indregning, og hvor værdien derfor ikke påvirkes direkte af ændringer i renteniveauet. Den forventede direkte effekt på resultat og egenkapital ved en rentestigning på 1 procentpoint udgør 14.990 t.kr. før skat, hvilket svarer til renterisikoen på de aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi efter første indregning.

Banken foretager yderligere stresstest af renterisikoen inden for handelsbeholdningen. Disse stresstest indeholder rentechok, som ud over en parallelforskydning også indeholder rentechok, som påvirker rentekurven forskelligt afhængig af varighed. Nedenfor er angivet scenarier, hvor kurven parallelforskydes med 1 % og for rentechok på 2,0 % på forskellige dele af kurven. Banken vil have den største risiko ved en ændring af den korte rente.

Varighedsbånd (1.000 kr.):	Beholdnings- værdi før risikovægtning	Risiko- eksposering	Kapital- reservation	Kapital- reservation ved twist af rentekurve i den korte ende med 2 %	Kapital- reservation ved twist af rentekurvens midterste del med 2 %	Kapital- reservation ved twist af rentekurve i den lange ende med 2 %
0 mdr. - 3 mdr.	1.086.213	73.537	5.883	11.766	5.883	5.883
3 mdr. - 6 mdr.	-5.674	50.051	4.004	8.008	4.004	4.004
6 mdr. - 12 mdr.	259.338	49.682	3.975	7.949	3.975	3.975
12 mdr. - 2,8 år	266.209	73.120	5.850	5.850	11.699	5.850
2,8 år - 5,7 år	92.866	41.510	3.321	3.321	6.642	3.321
Over 5,7 år	59.323	46.015	3.681	3.681	3.681	7.362
I alt	1.758.275	333.915	26.713	40.575	35.884	30.394

Renterisiko uden for handelsbeholdning

Bankens renterisiko uden for handelsbeholdningen består hovedsagligt af renterisiko på fastforrentede udlån og pantebreve. Renterisikoen beregnes som forskellen i nutidsværdien af ydelsen ved gældende rente og ved et rentechok.

Renterisikoen uden for handelsbeholdningen opgøres løbende af bankens risikostyringssystem.

Banken har pr. 31. december 2016 en samlet renterisiko uden for handelsbeholdningen på -1.458 t.kr. beregnet ved en rentestigning på 1 procentpoint - standard rentechok.

8.5 Aktierisiko

Aktierisiko er risikoen for tab som følge af udsving i aktiekurserne ved et mildt recession scenarie. Denne risiko beregnes som nettoværdien af lange og korte positioner i aktier og aktiebaserede instrumenter. Aktiepositionerne er opgjort afhængig af, om de er i eller uden for handelsbeholdningen.

Aktierisiko (1.000 kr.):

Aktier i handelsbeholdning	1.132
Aktier uden for handelsbeholdning	12.098
I alt	13.230

Oversigten nedenfor viser bankens beholdning af aktier. Som det fremgår af oversigten, er bankens andel af aktier i handelsbeholdningen ikke væsentlig set i forhold til bankens justerede kapitalgrundlag. Det fremgår ligeledes af oversigten, hvorledes kapitalpåvirkningen vil være ved en svær negativ markedsudvikling. Effekten vil også have en negativ betydning på bankens resultat og kapitalgrundlaget svarende til ca. 16.599 t.kr.

Aktierisiko (1.000 kr.):	Markedsværdi	Risiko- vægtede aktiver	Kapital- reservation	Kapital- reservation ved svær negativ markeds- udvikling
Aktier i handelsbeholdningen	413	825	66	20
Kollektive investeringsforeninger	9.015	36.061	2.885	433
Aktier uden for handelsbeholdning	100.819	214.209	17.137	2.571
I alt	110.247	251.095	20.088	3.024

8.6 Aktier uden for handelsbeholdningen

Aktier uden for handelsbeholdningen er kendetegnet ved, at de ikke er erhvervet med handelshensigt. Banken har som følge af samarbejde med andre pengeinstitutter aktier i flere sektorselskaber. Sektorselskaberne har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning inden for eksempelvis betalingsformidling og it. Deltagelse i sektorselskaber er en nødvendighed for at drive en bank som Lån & Spar.

Aktier, der kapitalmæssigt anses for ikke at indgå i handelsbeholdningen, måles til dagsværdi, og eventuelle værdireguleringer tages over resultatopgørelsen. Der er tale om noterede aktier, hvor dagsværdien opgøres efter almindelige værdiansættelsesmetoder. For visse sektorselskaber omfordeles aktierne periodisk, så det enkelte pengeinstituts aktiebeholdning svarer til den relative andel af forretningsomfanget med sektorselskabet. For disse aktier opgøres dagsværdien på grundlag af den kurs, som det er aftalt skal anvendes ved omfordeling af aktierne.

Aktier uden for handelsbeholdningen (1.000 kr.):

Primo	79.805
Tilgang ved køb	21.194
Urealiseret gevinst/tab	16
Realiseret gevinst/tab	806
Afgang ved salg	-1.002
Ultimo	100.819

Urealiserede gevinster/tab medregnes i den egentlige kernekapital.

8.7 Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tab på positioner i udenlandsk valuta som følge af ændringer i valutakurser. Valutarisikoen i banken opgøres efter principperne i Valutaindikator 1 i henhold til Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse. Valutaindikator 1 opgøres som den største numeriske værdi af summen af nettotilgodehavender (lang position) eller summen af nettogæld (kort position) for hver valuta opgjort i danske kroner.

Bankens aktiviteter omfatter udlån og indlån i andre valutaer end danske kroner. Herudover er banken eksponeret for udsving i udenlandsk valuta som følge af sine handelsaktiviteter. Eksponeringen i de forskellige valutaer afdækkes løbende, og banken har derfor en mindre nettoeksponering i udenlandsk valuta.

Valutarisiko (1.000 kr.):

Valutakursindikator 1	19.405
Valutakursindikator 1 i procent af egentlig kernekapital	1,8 %
Valutakursindikator 2	75
Valutakursindikator 2 i procent af egentlig kernekapital	0,0 %

8.8. Kapitalkrav markedsrisiko

Banken benytter ved opgørelse af kapitalkravet for markedsrisiko standardmetode i henhold til reglerne i kapitaldækningsbekendtgørelsen. Ved beregning af kapitalkravet skelnes der imellem generel og specifik risiko, samt mellem poster i og uden for handelsbeholdningen.

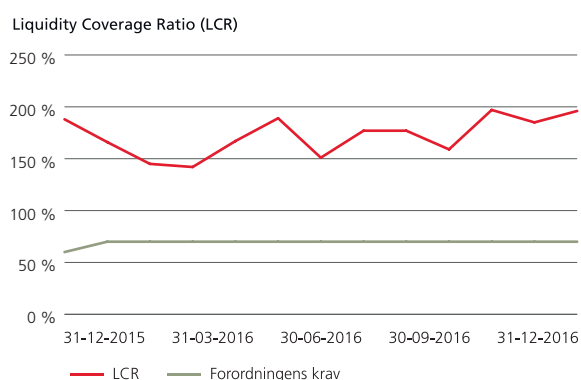
Poster med markedsrisiko (1.000 kr.):	Generel risiko	Specifik risiko	Risiko-eksponering i alt	Kapitalkrav
Gældsinstrumenter	239.484	94.431	333.915	26.713
Aktier	413	413	825	66
Kollektive investeringsordninger	36.061		36.061	2.885
Valutaposition	19.405		19.405	1.552
I alt			390.206	31.216

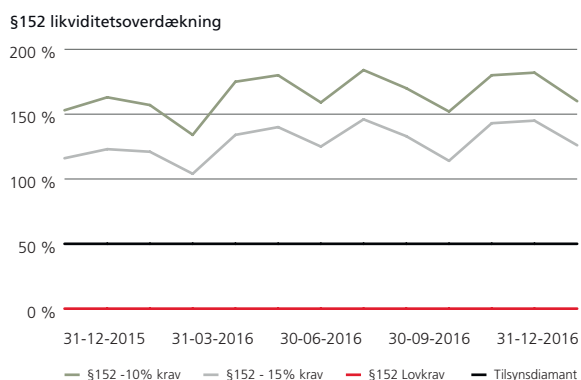
9. Likviditetsrisiko

Likviditetsrisici er overordnet set risikoen for, at banken ikke har likviditet til at opfylde sine betalingsforpligtelser til tiden. I Lån & Spar er likviditetssituationen præget af indlånsoverskud, som betyder, at banken for nuværende ikke har haft behov for at tiltrække fremmedfinansiering.

Det fremgår af nedenstående figur, at banken gennem 2016 har haft en pæn likviditetsoverdækning i forhold til Liquidity Coverage Ratio (LCR)-kravet. LCR-værdien af likviditetsbufferen udgør ved årets ultimo 4.265,4 mio. kr. og det netto stressede nettooutflow er opgjort til 2.180,9, svarende til en LCR på 195,6 %. For 2016 er lovgivningens krav til LCR 70 %, og i 2017 er kravet 80 %.

Banken har tilsvarende også i 2016 haft en pæn likviditetsoverdækning i forhold til FiL § 152. Kravet til likviditeten efter FiL § 152 (15 %-kravet) udgør 2.146,0 mio. kr. ved udgangen af året. Likviditeten er opgjort til 4.857,0 mio. kr. svarende til 126,3 % mere end lovkravet (overdækning). I forhold til 10 %-kravet udgør overdækningen 159,6 %

De lovmæssige krav til likviditet er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 (CRR) og i lov om finansiel virksomhed (FiL) § 152. Kravet i FiL bortfalder dog med udgangen af 2016 på grund af indfasningen af kravene i CRR. Overdækningen i forhold til kravet i FiL § 152 vil dog fortsat skulle opgøres og offentliggøres som en del af Tilsynsdiamanten.

9.1 Målsætning og politik for styring af likviditetsrisici

Banken har en målsætning om at have en betryggende margin til Liquidity Coverage Ratio (LCR)-kravet og til Tilsynsdiamantens likviditetskrav p.t. FiL § 152.

Af FiL § 152 fremgår det, at likviditeten mindst skal udgøre;

- 15 pct. af de gældsforpligtelser, som uanset mulige udbetalingsforbehold påhviler banken at betale på anfordring eller med kortere varsel end en måned, og
- 10 pct. af bankens samlede gælds- og garantiforpligtelser fraregnet efterstillet kapitalindskud, der kan medregnes ved opgørelsen af det justerede kapitalgrundlag

Til likviditeten medregnes kassebeholdningen, fuldt ud sikre og likvide anfordringstilgodehavender hos kreditinstitutter og forsikringselskaber samt beholdningen af sikre, let sælgelige, ubelånte værdipapirer og kreditmidler.

Bestyrelsen har gennem likviditetspolitikken, direktioninstruksen og beredskabsplaner fastsat rammer for, hvor store likviditetsrisici banken ønsker at pådrage sig. Beredskabsplanerne er med til at sikre, at banken har effektive procedurer og arbejdsgange i forbindelse med eventuelle negative eller kritiske likviditetssituationer.

For at sikre funding i krisesituationer, har banken udarbejdet en beredskabsplan, som træder i kraft under givne forudsætninger og derudover holdes en likviditetsbuffer bestående af likvide værdipapirer med en høj kreditvurdering, som kan sælges eller anvendes som sikkerhed i fundingaktiviteter.

9.2 Risikomåling og rapportering af likviditetsrisici

Banken har implementeret flere forskellige interne modeller til at estimere det fremadrettede likviditetsbehov. Modellerne tager udgangspunkt i det foreliggende budget, men også i de historiske kendte likviditetstræk. Derudover foretages forskellige stress af likviditetssituationen.

Disse redskaber sammen med en detaljeret rapportering benyttes i bankens likviditetsudvalg, der mødes regelmæssigt og gennemgår såvel den kortsigtede som den langsigtede likviditetssituation.

Bankens bestyrelse modtager detaljeret rapportering ved hvert møde om bankens aktuelle og fremadrettede likviditetssituation.

Bankens risikostyringsfunktion har ansvaret for at overvåge og rapportere, at bankens likviditetsrisiko ligger inden for de udstukne rammer. Bankens økonomiafdeling har ansvaret for at udarbejde stresstest og andre likviditetsanalyser. Der rapporteres dagligt til direktionen om bankens balance- og likviditetssituation og herigennem likviditetsberedskabet.

9.3 Stresstest af bankens likviditetsbeholdning

Banken foretager likviditetsstresstest med henblik på at vurdere niveauet af den aktuelle likviditetsrisiko, og sikrer, at banken har en passende reaktionstid i en potentiel krisesituation. Stresstestene gennemføres månedligt. Likviditetsstresstestene dækker 12 måneder frem.

Stresstestene gennemføres ved at opstille scenarier, der alt andet lige vil påvirke likviditeten negativt i forhold til normalsituationen. Effekten på likviditetskrav og likviditetsbuffer opgøres for hvert scenarie isoleret set, og uden hensyntagen til eventuelle handlinger, banken måtte foretage, hvis det enkelte scenarie indtræffer.

De forskellige scenarier omfatter både generelle markeds kriser og bankspecifikke scenarier. I stresstestene indgår områder som hurtigt fald i bankens indlån, større træk på uudnyttede kreditter, fald i værdien af aktier og obligationer, ingen pengemarkedsforretninger ved udløb m.m.

10. Gearingsgrad

Som supplement til de meget komplicerede kapitaldækningsregler er der med CRR/CRD IV introduceret et supplerende og mere simpelt mål for bankens gearing. Gearingsgraden er et risikoneutralt mål for, hvor stor bankens kernekapital er i forhold til bankens samlede uvægtede eksponeringer. Gearingsgraden blev i denne form introduceret i CRR forordningen som et mål for, hvor stor den regnskabsmæssige gearing må være.

Der er foreløbig tale om et indberetningskrav. EU-kommissionen har i november 2016 sendt et forslag til en forordning i høring, der fastlægger en nedre grænse for gearingen på 3 %, hvilket svarer til, at banken maksimalt kan geare kernekapitalen 33 gange.

I CRR forordningen stilles der krav til, at gearingsgraden offentliggøres sammen med relevant information omkring udviklingen i gearingsgraden.

Gearingsgraden pr. 31. december 2016 er beregnet til 5,6 %, baseret på kernekapitalen inklusiv overgangsjusteringerne for kapitalen. Såfremt gearingsgraden blev beregnet med udgangspunkt i fuldt indfasede kapitaldækningsregler, ville gearingsgraden ligeledes udgøre 5,6 %.

Bestyrelsen har instrueret direktionen i at tilsikre, at Lån & Spar har forsvarlige processer og metoder til identifikation, styring og overvågning af bankens gearingsrisiko, opgjort som kernekapitalen i forhold til aktiver og garantier. Direktionen er ansvarlig for at følge udviklingen i bankens risiko for overdreven gearing, herunder skal direktionen rapportere til bestyrelsen om udviklingen i bankens gearingsrisiko.

I Lån & Spars interne politikker på kredit-, markeds- og likviditetsområdet er der således opsat kvantitative mål, der begrænser omfanget af de gearingsrisici, som banken er villig til at påtage sig.

Uvægtede eksponeringer (1.000 kr.)

Aktiver i alt	16.945.131
Justeringer vedrørende derivater	38.836
Justeringer vedrørende ikke balanceførte poster	2.640.784
Øvrige justeringer, herunder justeringen af kernekapitalen	-74.463
Uvægtede eksponeringer i alt	19.550.288
Eksponeringer på balancen, dog uden derivater:	
Balanceposter, bortset fra poster vedrørende derivater, dog inkl. sikkerhedsstillelse	16.929.817
Aktiver fratrukket i beregningen af kernekapitalen	-74.463
Eksponeringer på balancen, dog uden derivater, i alt	16.855.354
Eksponeringer vedrørende derivater:	
Derivater til markedsværdi	15.314
Tillæg for Mark-to-Market metoden	38.836
Eksponeringer vedrørende derivater i alt	54.149
Ikke-balanceførte eksponeringer:	
Bruttoværdi af ikke-balanceførte poster	10.862.812
Justeringer ved omdannelse til kreditækvivalente beløb	8.222.028
Ikke-balanceførte poster i alt	2.640.784
Kapital og totale eksponeringer:	
Kernekapital	1.096.968
Totale eksponeringer	19.550.288
Gearingsgrad	5,6 %

Opdeling af eksponeringer på balancen

Balanceposter, bortset fra poster vedrørende derivater, dog inkl. sikkerhedsstillelse	16.929.817
- heraf eksponeringer i handelsbeholdningen	1.796.004
- heraf eksponeringer uden for handelsbeholdningen	15.133.813
- heraf vedrørende dækkede obligationer	0
- heraf eksponeringer mod stater	2.946.433
- heraf eksponeringer mod institutter	88.886
- heraf ejendommeeksponeringer	3.674.794
- heraf eksponeringer mod detail	6.778.185
- heraf eksponeringer mod erhverv	1.017.222
- heraf eksponeringer i default	78.552
- heraf øvrige eksponeringer	549.742

11. Operationel risiko

Operationel risiko er defineret som risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne processer og systemer, menneskelige fejl, eller som følge af eksterne begivenheder inklusive retlige risici.

Operationelle risici forbindes ofte med enkeltstående hændelser, såsom manglende overholdelse af forretningsgange eller arbejdsbeskrivelser, fejl eller nedbrud i den tekniske infrastruktur, kriminelle handlinger, brand- vand- eller stormskader samt retssager. Operationelle risici er således ikke finansielle risici.

11.1 Politik for styring af operationel risiko

Det er bankens politik at begrænse de operationelle risici under hensyntagen til de omkostninger, som er forbundet hermed. Derudover har banken politikker om it-sikkerhed, kontroller, forsikring og compliance, der også understøtter den operationelle risikostyring.

Banken styrer operationel risiko på tværs af banken gennem et system af omfattende procedurer, handlingsplaner og forretningsgange, der har til formål at minimere antallet samt begrænse omfanget af de operationelle hændelser, der kan medføre tab. Processer, handlingsplaner og forretningsgange forbedres løbende baseret på egne og andres erfaringer. En af metoderne til at opnå dette er at adskille udførende og kontrollerende enheder.

Risikostyring

Afdelingen er ansvarlig for, at risikostyringen i banken sker på betryggende vis, herunder at der skabes et overblik over bankens risici og det samlede risikobillede. Risikostyring består herigennem bankens ledelse med identificering og minimering af de risici, som banken er udsat for. Risikostyring

foretager mindst en gang årligt rapportering af det samlede risikobillede af banken. Derudover modtager bankens ledelse og bestyrelse hvert kvartal rapportering på de enkelte delområder. Den risikoansvarlige refererer direkte til bankens direktion.

Compliance

Den complianceansvarlige har til opgave at overvåge risikoen for, at banken bliver pålagt sanktioner, lider tab af omdømme, eller at banken eller bankens kunder lider væsentlige økonomiske tab som følge af manglende overholdelse af finansiel lovgivning samt bankens interne retningslinjer. Den complianceansvarlige refererer direkte til direktionen.

Intern revision

Intern revision er en selvstændig stabsfunktion, der er oprettet af bankens bestyrelse i henhold til Finanstilsynets bekendtgørelse om gennemførelse af revision i finansielle virksomheder. Intern revision udfører bl.a. revision af bankens systemer og interne kontroller, bogholderi og regnskabsvæsen, årsregnskab m.m.

It-sikkerhed

It-forsyningen er et væsentligt element i operationel risiko. Bankens arbejde med it-strategi og it-sikkerhed tager udgangspunkt i lovgivningsmæssige forhold. Hele it-området er beskrevet system for system, og der er foretaget risikovurdering af samtlige systemer.

Der er udarbejdet beredskabsplaner og nødplaner, der har til hensigt at sikre it-driften trods eventuelle kritiske begivenheder. Endvidere er alle væsentlige systemer dubleret, således at risikoen for nedbrud minimeres.

Outsourcing-leverandører på it-området kontrolleres løbende, og det er sikret, at leverandørerne lever op til bankens it-sikkerhedspolitik.

11.2 Måling og kontrol af operationelle risici

Banken gennemfører årligt en identifikation af operationelle risici i de enkelte forretningsområder. Herefter foretages i samarbejde med de enkelte områder en vurdering af hver enkelt risikotypes potentielle effekt på bankens regnskab.

Derudover har banken iværksat et system, som skal sikre, at alle operationelle hændelser bliver indberettet. Bankens opsamler data og benytter denne viden sammen med det oven for nævnte til at vurdere, om der skal ske ændringer i bankens rammer og forretningsgange for at imødegå disse risici.

11.3 Kapitalkrav operationel risiko

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal banken kapitalmæssigt afdække operationelle risici. Banken anvender basisindikatormetoden jf. kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 18, til opgørelse af kapitalkravet til de operationelle risici. Denne opgøres som 15 % af basisindikatoren, hvor basisindikatoren defineres som et treårigt gennemsnit af summen af nettorenteindtægter og ikke renterelaterede nettoindtægter.

Operationelle hændelser, der resulterer i kredittab, er en del af kreditrisikobetragtningen, og eventuelle kapitalkrav herfor medtages under kreditrisicireservationen.

Ultimo 2016 udgør kapitalkravet for operationel risiko 97.055 t.kr.

12. Risikoerklæring

Lån & Spar er en dansk bank med filialer i de større byer, der har en større koncentration af uddannelsesinstitutioner for mellemlange og lange videregående uddannelser.

På privatkundeområdet er bankens primære kundegrundlag i Danmark privatpersoner med tilknytning med bankens loyalitetsbanker. Disse er overvejende kendetegnet ved at have en mellemlang eller lang videregående uddannelse og/eller beskæftigelse inden for den offentlige sektor, hvor jobsikkerheden er forholdsvis høj. For de svenske privatkunder er bankens primære kunde grupper privatpersoner med medlemskab af Villaägernes Riksförbund og Hyregästföreningen. På erhvervsområdet er bankens primære kunde grundlag foreninger og organisationer, selvstændigt erhvervsdrivende inden for de liberale erhverv, forsyningsvirksomheder, kommuner samt finansielle investorer.

Lån & Spar ønsker - udover bankprodukter - at tilbyde såvel privat- som erhvervs kunder et bredt sortiment af realkredit-, kapitalforvaltnings-, investerings-, pensions- og forsikringsprodukter. Lån & Spar er endvidere aktive på kreditkortområdet, primært gennem samarbejdet med loyalitetsbankerne.

Lån & Spars risikoprofil er afgrænset til kunder og produkter med begrænset risiko og lav kompleksitet, og indtjeningen skal afspejle den risiko og kapitalbinding, som er forbundet med bankens aktiviteter. Væksten skal ske i et passende tempo, som sikrer at risikostyringen sker på forsvarlig og betryggende vis. Risikospredningen skal være forsvarlig. Banken ønsker især ikke for stor koncentration på enkeltkunder og risikofyldte brancher.

Lån & Spar skal have et passende robust kapitalgrundlag, som understøtter forretningsmodellen og sikrer den fornødne handlefrihed på ethvert tidspunkt i en konjunkturcyklus. Likviditeten skal være forsvarlig og tilpas forsigtig. Det er Lån & Spars målsætning, at kundeindlån i al overvejende grad skal finansiere kundeudlån, så bankens afhængighed af ekstern funding er så minimal som mulig.

Bankens absolutte risikotolerance kan afspejles ved Finanstilsynets tilsynsdiamant og kapitalmæssige overdækning.

Tilsynsdiamanten	2016	Grænseværdi
Store eksponeringer	49,7 %	Mindre end 125 %
Udlånsvækst	7,2 %	Mindre end 20 %
Ejendoms eksponering	0,3 %	Mindre end 25 %
Stabil funding	0,7	Mindre end 1
Likviditetsoverdækning	126,3 %	Større end 50 %

Kapitalprocent	16,0 %
Egentlig kernekapital	14,7 %
Kernekapitalprocent	14,7 %
Solvensbehov	9,0 %
Kombinerede kapitalbufferkrav	0,9 %

I forhold til overgangsbestemmelserne for banker med IRB godkendelse udgør den overskydende kapital 357,5 mio. kr., hvilket svarer til 4,8 % af risikoeksponeringen.

Bestyrelsen har dags dato behandlet og godkendt risikoreporteringen 2016.

Det er bestyrelsens vurdering, at bankens aktiviteter holder sig inden for den valgte forretningsmodel, risikoprofil og

risikotolerance. Det er ligeledes bestyrelsens vurdering, at risikostyringen i Lån & Spar sker på betryggende vis, herunder at systemer, processer og kompetencer i relation til risikostyring afspejler bankens forretningsmodel, risikoprofil og risikotolerance.

København, den 9. februar 2017

Direktionen

John Christiansen
Adm. direktør

Jesper Schiøler
Bankdirektør

Bestyrelsen

Anders Bondo Christensen
(Formand)

Claus Oxfeldt
(1. næstformand)

Lars Qvistgaard
(2. næstformand)

Jørn Rise Andersen

Grete Christensen

Henrik Horup

Jens Kragh

Lars Wallberg

Helle Bagge Britze

Carsten Mærsk Clausen

Klaus Jespersen

Karsten Poul Jørgensen

Udstedte kapitalinstrumenter

APPENDIKS A1

Bilag til Kapitalkravsopgørelsen, oplysningsforpligtelsen jf. kommissionens gennemførselsforordning (EU) nr. 1423/2013

For en afstemning mellem den regnskabsmæssige egenkapital og kapitalgrundlaget i henhold til kapitaldækningsreglerne henvises til note 3 i årsregnskabet for 2016.

Hovedegenskaber ved pengeinstituttets udstedte kapitalinstrumenter

Model for hovedegenskaber ved kapitalinstrumenter		Aktiekapital	Supplerende kapital
1	Udsteder	Lån & Spar Bank A/S	Lån & Spar Bank A/S
2	Entydigt id (feks. CUSIP-, ISIN- eller Bloomberg-id for private investeringer)	DK0010201532	DK0030330238
3	Gældende lovgivning for instrumentet	The overall governing law are the Danish Financial Business Act (the DFBA) and the statutory instrument/order on the calculation of own funds (the SloOF) wherefrom the following articles are relevant: Art. 7(8) and 12(1), from the DFBA, and art. 4(1), nr. 1, cf. art. 6 and 7, from the SloOF.	§ 29 i bekendtgørelse nr. 915 af 12. september 2012 om opgørelse af basiskapital samt artikel 62-71 i forordning (EU) nr. 575/2013
	<i>Regulering</i>		
4	Overgangsbestemmelse i henhold til forordning (EU) nr. 575/2013	Egentlig kernekapital	Supplerende kapital
5	Bestemmelser i overgangsperioden i henhold til forordning (EU) nr. 575/2013	Egentlig kernekapital	Supplerende kapital
6	Bestemmelser efter overgangsperioden i henhold til forordning (EU) nr. 575/2013	Egentlig kernekapital	Supplerende kapital
7	Kvalificeret på individuelt/(del-)konsolideret/individuelt og (del-)konsolideret grundlag	Individuelt og konsolideret	Individuelt og konsolideret
8	Instrumenttype (typer angives for hver jurisdiktion) Beløb anerkendt i lovpligtig kapital (valuta i millioner pr. seneste rapporteringsdato)	271 mio. DKK	100 mio. DKK
9	Nominal værdi af instrumentet	271 mio. DKK	100 mio. DKK
9a	Emissionskurs	100 kr.	1.000.000 kr.
9b	Indfrielseskurs	100 kr.	1.000.000 kr.
10	Regnskabsmæssig klassificering	Aktiekapital	Forpligtelse - amortiseret kostpris
11	Oprindelig udstedelsesdato	I/R	17/12/13
12	Uamortisabelt eller dateret	Uamortisabelt	Dateret
13	Oprindelig forfaldsdato	Ingen forfaldsdato	17/12/23
14	Udsteder-call med forbehold af forudgående myndighedsgodkendelse	Nej	Ja
15	Dato for call-option, datoer for eventuelle calls og indfrielsesbeløb	I/R	17/12/18
16	Datoer for eventuelle efterfølgende calls	I/R	Hver den 17. marts, 17. juni, 17. september og 17. december efter første call-dato
	<i>Kuponrente/udbytte</i>		
17	Fast eller variabelt udbytte/fast eller variabel kuponrente	Variabel	Fast til variabel
18	Kuponrente og tiknyttet indeks	I/R	6,649 % frem til 17. december 2018, herefter CIBOR3 + 5,25 %-point
19	Tilstedeværelse af "dividend stopper"	Nej	Nej
20a	Frit valg, delvist frit valg eller obligatorisk (med hensyn til tidspunkt)	I/R	I/R
20b	Frit valg, delvist frit valg eller obligatorisk (med hensyn til beløb)	I/R	I/R
21	Eksistens af step-up eller andet incitament til indfrielse	Nej	Nej
22	Ikkekumulativt eller kumulativt	Ikkekumulativt	Kumulativt
23	Konvertibelt eller ikkekonvertibelt	I/R	Ikke-konvertibel
24	Hvis konvertibelt: konverteringsudløser(e)	I/R	I/R
25	Hvis konvertibelt: helt eller delvist	I/R	I/R
26	Hvis konvertibelt konverteringssats	I/R	I/R
27	Hvis konvertibelt: obligatorisk eller valgfri konvertering	I/R	I/R
28	Hvis konvertibelt: angiv instrumenttype, der kan konverteres til	I/R	I/R
29	Hvis konvertibelt: angiv udsteder for det instrument, der konverteres til	I/R	I/R
30	Egenskaber for nedskrivning	I/R	Nej
31	Hvis nedskrivning: nedskrivningsudløser(e)	I/R	I/R
32	Hvis nedskrivning: hel eller delvis	I/R	I/R
33	Hvis nedskrivning: permanent eller midlertidig	I/R	I/R
34	Hvis midlertidig nedskrivning: Beskriv opskrivningsmekanismen	I/R	I/R
35	Position i efterstillleshieraki ved likvidation (angiv instrumenttype, der er umiddelbart over instrumentet)	I/R	Aktiekapital
36	Ikke overensstemmende egenskaber efter overgangsperiode	I/R	I/R
37	Hvis ja, angives ikke overensstemmende egenskaber	I/R	I/R

Kapitalgrundlag

APPENDIKS A2

Model til offentliggørelse af kapitalgrundlag i overgangsperioden

Egentlig kernekapital: Instrumenter og reserver		(A) 1.000 DKK 31. december 2016	(B) Forordning (EU) nr. 575/2013 henvisning til artikel	(C) Beløb behandlet efter bestemmelser for forordning (EU) Nr. 575/2013 eller restbeløb efter forordning (EU) nr. 575/2013
1	Kapitalinstrumenter og overkurs ved emission i tilknytning hertil	271.000	Artikel 26, stk. 1, artikel 27, 28 og 29, EBA-liste (artikel 26, stk. 3)	271.000
	Heraf instrumenttype 1	271.000	EBA-liste, artikel 26, stk. 3	271.000
	Heraf instrumenttype 2	0	EBA-liste, artikel 26, stk. 3	0
	Heraf instrumenttype 3	0	EBA-liste, artikel 26, stk. 3	0
2	Overført resultat	738.031	Artikel 26, stk. 1, litra c)	738.031
3	Akkumuleret anden totalindkomst (og andre reserver) Artikel 26, stk. 1	45.153	Artikel 26, stk. 1,	45.153
3a	Midler til dækning af generelle kreditinstitutsrisici	0	Artikel 26, stk. 1, litra f)	0
4	Beløb for kvalificerede poster omhandlet i artikel 484, stk. 3, og overkurs ved emission i tilknytning hertil med forbehold af udfasning fra egentlig kernekapital Artikel 486, stk. 2	0	Artikel 486, st. 2,	0
5	Minoritetsinteresser (beløb tilladt i egentlig kernekapital) Artikel 84	0	Artikel 84	0
5a	Uafhængigt kontrollerede foreløbige overskud fratrukket forventede udgifter eller udbytter	117.248	Artikel 26, stk. 2,	117.248
6	Artikel 26, stk. 2 egentlig kernekapital før lovpligtige justeringer	1.171.431	Summen af række 1 til 5a	1.171.431
Egentlig kernekapital: lovpligtige justeringer				
7	Yderligere værdjusteringer (negativt beløb) Artikel 34 og 105	(2.030)	Artikel 34 og 105	(2.030)
8	Immaterielle aktiver (fratrukket tilhørende skatteforpligtelse) (negativt beløb)	(44.554)	Artikel 36, stk. 1, litra b), artikel 37 og artikel 472, stk. 4	(44.554)
9	Tom gruppe i EU	I/R		I/R
10	Udskudte skatteaktiver, som afhænger af fremtidig rentabilitet, bortset fra aktiver, som skyldes midlertidige forskelle (fratrukket tilknyttede skatteforpligtelse, hvis betingelserne i artikel 38, stk. 3, er opfyldt) (negativt beløb)	0	Artikel 36, stk. 1, litra c), artikel 38 og artikel 472, stk. 5	0
11	Dagsværdireserver i relation til gevinst eller tab på sikring af pengestrømme	0	Artikel 33, litra a)	0
12	Negative beløb, der fremkommer ved beregningen af forventede tab	(21.597)	Artikel 36, stk. 1, litra d), artikel 40, artikel 159 og artikel 472, stk. 6	(21.597)
13	Stigning i egenkapitalen, som er genereret af securitiserede aktiver (negativt beløb) Artikel 32, stk. 1	0	Artikel 32, stk. 1,	0
14	Gevinster eller tab på forpligtelser værdiansat til dagsværdi, som skyldes ændringer i instituttets egen kreditsituation	0	Artikel 33, litra b)	0
15	Aktiver i ydelsesbaserede pensionskasser (negativt beløb)	0	Artikel 36, stk. 1, litra e), artikel 41 og artikel 472, stk. 7	0
16	Et instituts direkte og indirekte besiddelser af egne egentlige kernekapitalinstrumenter (negativt beløb)	(10.602)	Artikel 36, stk. 1, litra f), artikel 42 og artikel 472, stk. 8	(10.602)
17	Besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når disse enheder har en besiddelse i krydsejerskab med instituttet, og ejerskabet er blevet indgået for kunstigt at øge instituttets kapitalgrundlag (negativt beløb)	0	Artikel 36, stk. 1, litra g), artikel 44 og artikel 472, stk. 9	0
18	Instituttets direkte og indirekte besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet ikke har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)	0	Artikel 36, stk. 1, litra h), artikel 43, 45 og 46, artikel 49, stk. 2 og 3, artikel 79 og artikel 472, stk. 10	0
19	Instituttets relevante direkte, indirekte og syntetiske besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)	0	Artikel 36, stk. 1, litra i), artikel 42, 45 og 47, artikel 48, stk. 1, litra b), artikel 49, stk. 1, 2 og 3, artikel 79, artikel 470 og artikel 472, stk. 11	0
20	Tom gruppe i EU	I/R		I/R
20a	Eksponeringsværdien af følgende poster, som opfylder betingelserne for at kunne tildeles en risikovægt på 1250 %, hvis instituttet vælger fradragsalternativet	0	Artikel 36, st. 1, litra k)	0
20b	Heraf kvalificerede andele uden for den finansielle sektor (negativt beløb)	0	Artikel 36, stk. 1, litra k), nr. i), og artikel 89, 90 og 91	0
20c	Heraf securitiseringspositioner (negativt beløb)	0	Artikel 36, stk. 1, litra k) nr. ii), artikel 243, stk. 1, litra b), og artikel 244, stk. 1, litra b), og artikel 258	0
20d	Heraf leveringsrisiko (free deliveries) (negativt beløb)	0	Artikel 36, stk. 1, litra k), nr. iii), og artikel 379, stk. 3	0
21	Udskudte skatteaktiver, som skyldes midlertidige forskelle (beløb over tærsklen på 10 % fratrukket tilknyttede skatteforpligtelse, hvis betingelserne i artikel 38, stk. 3 er opfyldt) (negativt beløb)	0	Artikel 36, stk. 1, litra c), artikel 38, artikel 48, stk. 1, litra a), artikel 470 og artikel 472, stk. 5	0
22	Beløb der overstiger tærsklen på 15 % (negativt beløb)	0	Artikel 48, stk. 1,	0
23	Heraf instituttets direkte og indirekte og syntetiske besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder	0	Artikel 36, stk. 1, nr. i), artikel 48, stk. 1, litra b), artikel 470 og artikel 472, stk. 11	0
24	Tom gruppe i EU	0		0
25	Heraf udskudte skatteaktiver, som skyldes midlertidige forskelle	0	Artikel 36, stk. 1, litra c), artikel 38, artikel 48, stk. 1, litra a), artikel 470 og artikel 472, stk. 5	0
25a	Tab i det løbende regnskabsår (negativt beløb)	0	Artikel 36, stk. 1, litra b), og artikel 472, stk. 3	0

Kapitalgrundlag- fortsat

Egentlig kernekapital: Instrumenter og reserver		(A) 1.000 DKK 31. december 2016	(B) Forordning (EU) nr. 575/2013 henvisning til artikel	(C) Beløb behandlet efter bestemmelser før forordning (EU) Nr. 575/2013 eller restbeløb efter forordning (EU) nr. 575/2013
25b	Forventet skat vedrørende kernekapitalposter (negativt beløb)	0	Artikel 36, stk. 1, litra l)	0
26	Lovpligtige justeringer af egentlig kernekapital med hensyn til beløb behandlet efter bestemmelser før forordning (EU) nr. 575/2013	0		0
26a	Lovpligtige justeringer vedrørende urealiserede gevinster og tab i henhold til artikel 467 og 468	0		0
	heraf: ... filter for urealiserede tab 1	0	Artikel 467	0
	heraf: ... filter for urealiserede tab 2	0	Artikel 467	0
	heraf: ... filter for urealiserede gevinster 1 Artikel 468	0	Artikel 468	0
	heraf: ... filter for urealiserede gevinster 2 Artikel 468	0	Artikel 468	0
26b	Beløb, der skal fratrækkes eller lægges til den egentlige kernekapital med hensyn til yderligere filtre og fradrag krævet før forordning (EU) nr 575/2013	4.319	Artikel 481	4.319
	heraf: ... artikel 481	4.319	Artikel 481	4.319
27	Kvalificerede fradrag i hybrid kernekapital, der overstiger instituttets hybride kernekapital (negativt beløb)	0	Artikel 36, st. 1, litra j)	0
28	Samlede lovpligtige justeringer af egentlig kernekapital	(74.463)		(74.463)
29	Egentlig kernekapital	1.096.968		1.096.968
Hybrid kernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og overkurs ved emission i tilknytning hertil	0	Artikel 51 og 52	0
31	Heraf: klassificeret som kernekapital i henhold til de gældende regnskabsregler	0		0
32	Heraf klassificeret som forpligtelse i henhold til de gældende regnskabsregler	0		0
33	Beløb for kvalificerede poster omhandlet i artikel 484, stk. 4, og overkurs ved emission i tilknytning hertil med forbehold af udfasning fra hybrid kernekapital Artikel 486	0	Artikel 486, stk. 3	0
	Kapitaltilskud til den offentlige sektor underlagt overgangsbestemmelser indtil den 1. januar 2018	0	Artikel 483, stk. 3	0
34	Kvalificerede kernekapital indregnet i den konsoliderede hybride kernekapital (herunder minoritetsinteresser, der ikke er indregnet i række 5), som er udstedt af datterselskaber og indehaves af tredjemand Artikel 85, 86 og 480	0	Artikel 85, 86 og 480	0
35	Heraf instrumenter udstedt af datterselskaber underlagt udfasning Artikel 486, stk. 3	0	Artikel 486, stk. 3	0
36	Hybrid kernekapital før lovpligtige justeringer	0		0
Hybrid kernekapital: lovpligtige justeringer				
37	Et instituts direkte og indirekte besiddelser af egne hybride kernekapitalinstrumenter (negativt beløb)	0	Artikel 52, stk. 1, litra b), artikel 56, litra a), artikel 57 og artikel 475, stk. 2	0
38	Besiddelser af hybride kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når disse enheder har en besiddelse i krydsejerskab med instituttet, og ejerskabet er blevet indgået for kunstigt at øge instituttets kapitalgrundlag (negativt beløb)	0	Artikel 56, litra b), artikel 58 og artikel 475, stk. 3	0
39	Direkte og indirekte besiddelser af hybride kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet ikke har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)	0	Artikel 56, litra c), artikel 59 og 79 samt artikel 475, stk. 4	0
40	Instituttets direkte og indirekte besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)	0	Artikel 56, litra d), artikel 59 og 79 samt artikel 475, stk. 4	0
41	Lovpligtige justeringer af hybrid kernekapital med hensyn til beløb behandlet efter bestemmelser før forordning (EU) nr. 575/2013 og behandlet efter overgangsbestemmelser vedrørende udfasning fastsat i forordning (EU) nr. 575/2013 (dvs. restbeløb i henhold til forordningen)	0		0
41a	Restbeløb fratrukket hybrid kernekapital med hensyn til fradrag fra egentlig kernekapital i overgangsperioden, jf. artikel 472 i forordning (EU) nr. 575/2013	0	Artikel 472, artikel 472, st. 3, litra a), artikel 472 stk. 4, artikel 472, stk. 6, artikel 472, st. 8, litra a, artikel 472, stk. 9, artikel 472, stk. 10, litra 1) og artikel 472, stk. 11, litra a)	0
	Heraf poster, der specificeres linje for linje, f.eks. Betydelige foreløbige nettotab, Immaterielle aktiver, Underskud af hensættelser til forventede tab osv.	0		0
41b	Restbeløb fratrukket hybrid kernekapital med hensyn til fradrag fra supplerende kapital i overgangsperioden, jf. artikel 475 i forordning (EU) nr. 575/2013	0	Artikel 477, artikel 477, stk. 3, og artikel 477, stk. 4, litra a)	0
	Heraf poster, der specificeres linje for linje, f.eks. Krydsejerskab af supplerende kapitalinstrumenter, Direkte besiddelser af ikkebetydelige investeringer i andre enheder i den finansielle sektor osv.	0		0
41c	Beløb, der skal fratrækkes eller lægges til den hybride kernekapital med hensyn til yderligere filtre og fradrag krævet før forordning (EU) nr. 575/2013 artikel 467, 468 og 481	0	Artikel 467, 468 og 481	0
	heraf: ... eventuelt filter for urealiserede tab	0	Artikel 467	0
	heraf: ... eventuelt filter for urealiserede gevinster	0	Artikel 468	0
	heraf: ... artikel 481	0	Artikel 481	0

Kapitalgrundlag- fortsat

Egentlig kernekapital: Instrumenter og reserver		(A) 1.000 DKK 31. december 2016	(B) Forordning (EU) nr. 575/2013 henvisning til artikel	(C) Beløb behandlet efter bestemmelser før forordning (EU) Nr. 575/2013 eller restbeløb efter forordning (EU) nr. 575/2013
42	Kvalificerede fradrag i supplerende kapital, der overstiger instituttets supplerende kapital (negativt beløb)	0	Artikel 56, litra e)	0
43	Samlede lovpligtige justeringer af hybrid kernekapital	0		0
44	Hybrid kernekapital	0		0
45	Kernekapital (kernekapital = egentlig kernekapital + hybrid kernekapital)	1.096.968		1.096.968
Supplerende kapital: Instrumenter og hensættelser				
46	Kapitalinstrumenter og overkurs ved emission i tilknytning hertil	100.000	Artikel 62 og 63	100.000
47	Beløb for kvalificerede poster omhandlet i artikel 484, stk. 5, og overkurs ved emission i tilknytning hertil, med forbehold af udfasning fra supplerende kapital	0	Artikel 486, stk. 4	0
	Kapitaltilskud til den offentlige sektor underlagt overgangsbestemmelser indtil den 1. januar 2018	0	Artikel 483, stk. 4	0
48	Kvalificerede kapitalgrundlagsinstrumenter indregnet i konsolideret supplerende kapital (herunder minoritetsinteresser, der ikke er indregnet i række 5 eller 34), som er udstedt af datterselskaber og indehaves af tredjemand	0	Artikel 87, 88 og 480	0
49	Heraf instrumenter udstedt af datterselskaber underlagt udfasning	0	Artikel 486, stk. 4	0
50	Kreditrisikjusteringer	0	Artikel 62, litra c) og d)	0
51	Supplerende kapital før lovpligtige justeringer	100.000		100.000
Supplerende kapital: lovpligtige justeringer				
52	Et instituts direkte og indirekte besiddelser af egne supplerende kapitalinstrumenter (negativt beløb)	0	Artikel 63, litra b), nr. i), artikel 66, litra a), artikel 67 og artikel 477, stk. 2	0
53	Besiddelser af supplerende kapitalinstrumenter og efterstillede lån i enheder i den finansielle sektor, når disse enheder har en besiddelse i krydsejerskab med instituttet og ejerskabet er blevet indgået for kunstigt at øge instituttets kapitalgrundlag (negativt beløb)	0	Artikel 66, litra b), artikel 68 og artikel 477, stk. 3	0
54	Direkte og indirekte besiddelser af supplerende kapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet ikke har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)	0	Artikel 66, litra c), artikel 69, 70 og 79 samt artikel 477, stk. 4	0
54a	Heraf nye besiddelser, der ikke er underlagt overgangsordninger	0		0
54b	Heraf besiddelser fra før den 1. januar 2013 underlagt overgangsordninger	0		0
55	Instituttets direkte og indirekte besiddelser af supplerende kapitalinstrumenter og efterstillede lån i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)	0	Artikel 66, litra d), Artikel 69 og 79 samt artikel 477, stk. 4	0
56	Lovpligtige justeringer af supplerende kapital med hensyn til beløb behandlet efter bestemmelser før forordning (EU) nr. 575/2013 og behandlet efter overgangsbestemmelser vedrørende udfasning fastsat i forordning (EU) nr. 575/2013 (dvs. restbeløb i henhold til forordningen)	0		0
56a	Restbeløb fratrukket supplerende kapital med hensyn til fradrag fra egentlig kernekapital i overgangsperioden, jf. artikel 472 i forordning (EU) nr. 575/2013	0	Artikel 472, artikel 472, st. 3, litra a), artikel 472, stk. 4, artikel 472, stk. 6, artikel 472, stk. 8, litra a), artikel 472, stk. 9, artikel 472, stk. 10, litra a), og artikel 472, stk. 11, litra a)	0
	Heraf poster, der specificeres linje for linje, f.eks. betydelige foreløbige nettotab, immaterielle aktiver, underskud af hensættelser til forventede tab osv.	0		0
56b	Restbeløb fratrukket supplerende kapital med hensyn til fradrag fra hybrid kernekapital i overgangsperioden, jf. artikel 475 i forordning (EU) nr. 575/2013	0	Artikel 475, artikel 475, st. 2, litra 1), artikel 475, stk. 3, og artikel 475 stk. 4, litra a)	0
	Heraf poster, der specificeres linje for linje, f.eks. Krydsejerskab af supplerende kapitalinstrumenter, Direkte besiddelser af ikkebetydelige investeringer i andre enheder i den finansielle sektor osv.	0		0
56c	Beløb, der skal fratrækkes eller lægges til den supplerende kapital med hensyn til yderligere filtre og fradrag krævet før forordning (EU) nr. 575/2013	(4.319)	Artikel 467, 468 og 481	(4.319)
	heraf: ... eventuelt filter for urealiserede tab	0	Artikel 467	0
	heraf: ... eventuelt filter for urealiserede gevinster	0	Artikel 468	0
	heraf: ... artikel 481	(4.319)	Artikel 481	(4.319)
57	Samlede lovpligtige justeringer af supplerende kapital	(4.319)		(4.319)
58	Supplerende kapital	95.681		95.681
59	Samlet kapital (samlet kapital = kernekapital + supplerende kapital)	1.192.649		1.192.649
59a	Risikovægtede aktiver med hensyn til beløb behandlet efter bestemmelser før forordning (EU) nr. 575/2013 og behandlet efter overgangsbestemmelser vedrørende udfasning som fastsat i forordning (EU) nr. 575/2013 (dvs. restbeløb i henhold til forordningen)	0		0
	heraf: ... Poster ikke fratrukket egentlig kernekapital (restbeløb i henhold til forordning (EU) nr. 575/2013) (poster specificeres linje for linje, f.eks. udskudte skatteaktiver, som afhænger af fremtidig rentabilitet, fratrukket tilknyttede skatteforpligtelser, indirekte besiddelser af egne egentlig kernekapital osv.)	0		0

Kapitalgrundlag- fortsat

Egentlig kernekapital: Instrumenter og reserver		(A) 1.000 DKK 31. december 2016	(B) Forordning (EU) nr. 575/2013 henvisning til artikel	(C) Beløb behandlet efter bestemmelser før forordning (EU) Nr. 575/2013 eller restbeløb efter forordning (EU) nr. 575/2013
	heraf: ... Poster ikke fratrukket hybrid kernekapital (restbeløb i henhold til forordning (EU) nr. 575/2013) (poster specificeres linje for linje, f.eks. Krydsejerskab af supplerende kapitalinstrumenter, direkte besiddelser af ikkebetydelige investeringer i andre enheder i den finansielle sektor osv.)	0		0
	Poster ikke fratrukket supplerende kapital (restbeløb i henhold til forordning (EU) nr. 575/2013) (poster specificeres linje for linje, f.eks. indirekte besiddelser af egne supplerende kapitalinstrumenter, indirekte besiddelser af betydelige investeringer i andre enheder i den finansielle sektor osv.)	0		0
60	Samlede risikovægtede aktiver	7.454.453		7.454.453
Kapitalprocenter og -buffere				
61	Egentlig kernekapital (som en procentdel af risikoeksponeringsbeløbet)	14,7 %	Artikel 92, stk. 2, litra a), artikel 465	14,7 %
62	Kernekapital (som en procentdel af risikoeksponeringsbeløbet)	14,7 %	Artikel 92, stk. 2, litra b), artikel 465	14,7 %
63	Samlet kapital (som en procentdel af risikoeksponeringsbeløbet)	16,0 %	Artikel 92, stk. 2, litra c)	16,0 %
64	Krav om institutspecifik buffer (krav vedrørende egentlig kernekapital, jf. artikel 92, stk. 1, litra a), plus krav vedrørende kapitalbevaringsbuffer og kontracyklisk buffer plus systemisk risikobuffer plus buffer for systemisk vigtige institutter (G-SII- eller O-SII-buffer) udtrykt som procentdel af samlede risikoeksponeringsbeløb)	5,4 %	Artikel 128, 129 og 130 i direktiv 2013/36/EU	5,4 %
65	Heraf krav om kapitalbevaringsbuffer	0,6 %		0,6 %
66	Heraf krav om kontracyklisk buffer	0,3 %		0,3 %
67	Heraf krav om systemisk risikobuffer	0,0 %		0,0 %
67a	Heraf G-SII-buffer eller O-SII-buffer	0,0 %	Artikel 131 i direktiv 2013/36/EU	0,0 %
68	Egentlig kernekapital til rådighed for buffere (som en procentdel af det samlede risikoeksponeringsbeløb)	10,2 %	Artikel 128 i direktiv 2013/36/EU	10,2 %
69	[Ikke relevant i EU-forordning]	I/R		I/R
70	[Ikke relevant i EU-forordning]	I/R		I/R
71	[Ikke relevant i EU-forordning]	I/R		I/R
Kapitalprocenter og -buffere				
72	Direkte og indirekte besiddelser af kapital i enheder i den finansielle sektor, når instituttet ikke har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb under tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner)	50.871	Artikel 36, stk. 1, litra h), artikel 45 og 46, artikel 472, stk. 10, artikel 56, litra c), artikel 59 og 60, artikel 475, stk. 4, artikel 66, litra c), artikel 69 og 70, artikel 477, stk. 4	50.871
73	Instituttets direkte og indirekte besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner)	13.271	Artikel 36, stk. 1, nr. i), artikel 45 og 48, artikel 470 og artikel 472 stk. 11	13.271
74	Tom gruppe i EU	I/R		I/R
75	Udskudte skatteaktiver, som skyldes midlertidige forskelle (beløb under tærsklen på 10 %, fratrukket tilknyttede skatteforpligtelser, hvis betingelserne i artikel 38, stk. 3 er opfyldt)	I/R	Artikel 36, stk. 1, litra c), artikel 38, artikel 48, artikel 470 og artikel 472, stk. 5	I/R
Lofter for indregning af hensættelser i den supplerende kapital				
76	Kreditrisikojusteringer indregnet i den supplerende kapital i forbindelse med eksponeringer opgjort efter standardmetoden (før anvendelse af loftet)	I/R	Artikel 62	I/R
77	Loft for indregning af kreditrisikojusteringer i den supplerende kapital opgjort efter standardmetoden	I/R	Artikel 62	I/R
78	Kreditrisikojusteringer indregnet i den supplerende kapital i forbindelse med eksponeringer opgjort efter IRB-metoden (før anvendelse af loftet)	I/R	Artikel 62	I/R
79	Loft for indregning af kreditrisikojusteringer i den supplerende kapital opgjort efter IRB-metoden	I/R	Artikel 62	I/R
Kapitalinstrumenter underlagt udfasning (kun i perioden fra den 1. januar 2013 til den 1. januar 2022)				
80	Nuværende loft for egentlige kernekapitalinstrumenter underlagt udfasning	I/R	Artikel 484, stk. 3, og artikel 486, stk. 2 og 5	I/R
81	Beløb ikke indregnet i den egentlige kernekapital som følge af loft (overskridelse af loft efter indfrielse og forfald)	I/R	Artikel 484, stk. 3, og artikel 486, stk. 2 og 5	I/R
82	Nuværende loft for hybride kernekapitalinstrumenter underlagt udfasning	I/R	Artikel 484, stk. 4, og artikel 486, stk. 3 og 5	I/R
83	Beløb ikke indregnet i den hybride kernekapital som følge af loft (overskridelse af loft efter indfrielse og forfald)	I/R	Artikel 484, stk. 4, og artikel 486, stk. 3 og 5	I/R
84	Nuværende loft for supplerende kapitalinstrumenter underlagt udfasning	I/R	Artikel 484, stk. 5, og artikel 486, stk. 4 og 5	I/R
85	Beløb ikke indregnet i den supplerende kapital som følge af loft (overskridelse af loft efter indfrielse og forfald)	I/R	Artikel 484, stk. 5, og artikel 486, stk. 4 og 5	I/R

Gearing

APPENDIKS B

Bilag til gearingsopgørelsen, oplysningsforpligtelsen jf. kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/200

Gearingsgrad i henhold til CRR - Offentliggørelsesskema

Referencedato	31/12/16	
Navn på enhed	Lån & Spar Bank A/S	
Anvendelsesniveau	Individuelt	
Afstemning mellem regnskabsmæssige aktiver og gearingsgradsrelevante eksponeringer - oversigt		
(1.000 DKK)	Beløb	
1	Samlede aktiver, jf. de offentliggjorte regnskaber	16.945.131
2	Justeringer for enheder, der er konsolideret med henblik på regnskabsførelse, men som ikke er omfattet af den lovbestemte konsolideringsramme	0
3	(Justering for omsætningsaktiver, der er opført på balancen i henhold til de gældende regnskabsregler, men i overensstemmelse med artikel 429, stk. 13, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet i det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden)	0
4	Justeringer for afledte finansielle instrumenter	38.836
5	Justeringer for værdipapirfinansieringstransaktioner (SFT'er)	0
6	Justering for ikkebalanceførte poster (dvs. konvertering til ikkebalanceførte eksponeringer i form af kreditækvivalente beløb)	2.640.784
EU-6a	(Justering for koncerninterne eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 7 i forordning (EU) nr. 575/2013)	0
AU-6b	(Justering for eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013)	0
7	Andre justeringer	(74.463)
8	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden	19.550.288
Oplysninger om gearingsgrad - fælles regler		
	Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR	
Balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater og SFT'er)		
1	Balanceførte poster (ekskl. derivater, SFT'er og omsætningsaktiver, men inkl. sikkerhedsstillelse)	16.929.817
2	(Værdien af aktiver fratrukket ved opgørelsen af kernekapital)	(74.463)
3	Samlede balanceførte eksponeringer (bortset fra derivater, SFT'er og omsætningsaktiver (summen af række 1 og 2))	16.855.354
Derivateksponeringer		
4	Genanskaffelsesomkostninger i forbindelse med alle derivattransaktioner (dvs. fratrukket godkendt variationsmargien modtaget kontant)	15.314
5	Tillægsbeløb for potentiel fremtidig eksponering i forbindelse med alle derivattransaktioner (markedsværdimetoden)	38.836
EU-5a	Eksponering bestemt efter den oprindelige eksponeringsmetode	0
6	Gross-up for sikkerhedsstillelse i forbindelse med derivatkontrakter, hvis fratrukket i de balanceførte aktiver i henhold til gældende regnskabsregler	0
7	(Fradrag af aktiver i form af fordringer for variationsmargen udbetalt kontant i forbindelse med derivattransaktioner)	0
8	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearede handelseksponeringer)	0
9	Justeret notionel værdi af solgte kreditderivater	0
10	(Justerede faktiske notionelle værdijusteringer og fradrag af tillæg for solgte kreditderivater)	0
11	Samlede derivateksponeringer (summen af række 4-10)	54.149
SFT-eksponeringer		
12	Bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er (uden netting), efter justering for regnskabsmæssige transaktioner vedrørende salg	0
13	(Kontantgæld og kontantfordringer (nettede beløb) hidrørende fra bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er)	0
14	Eksponering mod modpartskreditrisiko for SFT-aktiver	0
EU-14a	Undtagelse for SFT'er. Eksponering med modpartskreditrisiko, jf. artikel 429b, stk. 4, og artikel 222 i forordning (EU) nr. 575/2013	0
15	Eksponeringer i forbindelse med agenttransaktioner	0
EU-15a	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearede SFT-eksponering)	0
16	Samlede derivateksponeringer (summen af række 4-10)	0
Andre ikkebalanceførte eksponeringer		
17	Ikkebalanceførte eksponeringer til den notionelle bruttoværdi	10.862.812
18	(Justeringer for konvertering til kreditækvivalente beløb)	(8.222.028)
19	Andre ikkebalanceførte eksponeringer (summen af række 17 og 18)	2.640.784

Gearing- fortsat

(Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7 og 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)		
EU-19a	(Balanceførte og ikkebalanceførte koncerninterne eksponeringer (individuelt grundlag), som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	0
EU-19b	(Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, st. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	0
Kapitaleksponering og samlet eksponeringsmål		
20	Kernekapital	1.096.968
21	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden (summen af række 3, 11, 16, 19, EU-19a og EU-19b)	19.550.288
Gearingsgrad		
22	Gearingsgrad	5,6 %
Valg af overgangsordninger og beløbsangivelse af omsætningsposter, der ikke længere indregnes		
EU-23	Valg af overgangsordninger for definitionen af kapitalmålet	Overgang
EU-24	Omsætningsposter, som i henhold til artikel 429, stk. 11, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke længere indregnes	0
Opdeling af balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer)		
		Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR
EU-1	Samlede balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer), nemlig:	16.929.817
EU-2	Eksponeringer i handelsbeholdningen	1.796.004
EU-3	Eksponeringer uden for handelsbeholdningen, nemlig:	15.133.814
EU-4	Særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	0
EU-5	Eksponeringer, der behandles som eksponeringer mod stater	2.946.433
EU-6	Eksponeringer med regionale myndigheder, multilaterale udviklingsbanker, internationale organisationer og offentlige enheder, der ikke behandles som stater	0
EU-7	Institutter	88.887
EU-8	Eksponeringer, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af pant i fast ejendom	3.674.794
EU-9	Detalleksponeringer	6.778.185
EU-10	Selskaber	1.017.222
EU-11	Eksponeringer ved misligholdelse	78.552
EU-12	Andre eksponeringer (f.eks. aktieeksponeringer, securitiseringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelser)	549.742
Fritekstbøks til oplysninger om kvalitative elementer		
		Fritekst
1	Beskrivelse af proceduren for styring af risikoen for overdreven gearing	Lån & Spar Bank har lavet flere tiltag for at undgå overdreven gearingrisiko. Udover at have en grænseværdi og procedurer for beregning af gearingsgraden er der defineret retningslinjer for foranstaltninger, der vil blive taget, hvis gearingen falder til et niveau under grænseværdien.
2	Beskrivelse af de faktorer, der har haft en indflydelse på gearingsgraden i den periode, som den offentliggjorte gearingsgrad vedrører	Lån & Spar Banks gearingsgrad må betragtes som stabil gennem 2016. Selvom der har været en stigning i udlån og garantier i 2016, er gearingsgraden samtidig påvirket af en tilsvarende stigning i kernekapitalen.

Kontracyklisk buffer 1

APPENDIKS C1

Bilag til den kontracykliske kapitalbuffer, oplysningsforpligtelsen jf. kommissionens gennemførselsforordning (EU) 2015/1555

Tabel 1
Geografisk fordeling af krediteksponeringer, der er relevante for beregningen af den kontracykliske kapitalbuffer

Række	1.000 DKK	Generelle krediteksponeringer		Eksponering i handelsbeholdningen		Securitiseringseksponering		Kapitalgrundlagskrav				Vægte for kapitalgrundlagskrav	Kontracyklisk kapitalbufforsa
		Eksponeringsværdi for SA	Eksponeringsværdi for IRB	Summen af lange og korte positioner i handelsbeholdningen	Værdien af eksponeringer i handelsbeholdningen for interne modeller	Eksponeringsværdi for SA	Eksponeringsværdi for IRB	Heraf generelle krediteksponeringer	Heraf eksponeringer i handelsbeholdningen	Heraf securitiserings-eksponeringer	I alt		
		010	020	030	040	050	060	070	080	090	100	110	120
010	Afghanistan	0	7	0	I/R	I/R	I/R	1	0	I/R	1	0,00	0,00 %
011	Argentina	0	13	0	I/R	I/R	I/R	1	0	I/R	1	0,00	0,00 %
012	Australien	0	576	0	I/R	I/R	I/R	46	0	I/R	46	0,00	0,00 %
013	Bahamas	0	3	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
014	Barbados	0	2	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
015	Belgien	0	1.166	0	I/R	I/R	I/R	93	0	I/R	93	0,00	0,00 %
016	Bermuda	0	0	12	I/R	I/R	I/R	0	1	I/R	1	0,00	0,00 %
017	Bolivia	0	27	0	I/R	I/R	I/R	2	0	I/R	2	0,00	0,00 %
018	Brasilien	0	87	0	I/R	I/R	I/R	7	0	I/R	7	0,00	0,00 %
019	Bulgarien	0	8	0	I/R	I/R	I/R	1	0	I/R	1	0,00	0,00 %
021	Canada	0	320	0	I/R	I/R	I/R	26	0	I/R	26	0,00	0,00 %
022	Caymanøerne	0	0	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
023	Chile	0	30	0	I/R	I/R	I/R	2	0	I/R	2	0,00	0,00 %
024	Columbia	0	165	0	I/R	I/R	I/R	13	0	I/R	13	0,00	0,00 %
025	Cypern	0	67	0	I/R	I/R	I/R	5	0	I/R	5	0,00	0,00 %
026	Danmark	679.126	4.084.192	1.832.576	I/R	I/R	I/R	381.065	7.576	I/R	388.642	0,82	0,00 %
027	Egypten	0	26	0	I/R	I/R	I/R	2	0	I/R	2	0,00	0,00 %
028	Estland	0	76	0	I/R	I/R	I/R	6	0	I/R	6	0,00	0,00 %
029	Ethiopien	0	59	0	I/R	I/R	I/R	5	0	I/R	5	0,00	0,00 %
030	Filippinerne	0	214	0	I/R	I/R	I/R	17	0	I/R	17	0,00	0,00 %
031	Finland	0	59	0	I/R	I/R	I/R	5	0	I/R	5	0,00	0,00 %
032	Forenede Arabiske Emirater	0	618	0	I/R	I/R	I/R	49	0	I/R	49	0,00	0,00 %
033	Frankrig	0	491	0	I/R	I/R	I/R	39	0	I/R	39	0,00	0,00 %
034	Færøerne	0	1.104	0	I/R	I/R	I/R	88	0	I/R	88	0,00	0,00 %
035	Ghana	0	3	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
036	Grækenland	0	91	0	I/R	I/R	I/R	7	0	I/R	7	0,00	0,00 %
037	Grønland	0	2.815	0	I/R	I/R	I/R	225	0	I/R	225	0,00	0,00 %
038	Guatemala	0	12	0	I/R	I/R	I/R	1	0	I/R	1	0,00	0,00 %
039	Guinea-Bissau	0	1	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
040	Holland	0	412	0	I/R	I/R	I/R	33	0	I/R	33	0,00	0,00 %
041	Hongkong	0	2	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,63 %

Kontracyklisk buffer 1 - Fortsat

Række	1.000 DKK	Generelle krediteeksponeringer		Eksponering i handelsbeholdningen		Securitiseringseksponering		Kapitalgrundlagskrav				Vægte for kapitalgrundlagskrav	Kontracyklisk kapitalbuffera
		Eksponeringsværdi for SA	Eksponeringsværdi for IRB	Summen af lange og korte positioner i handelsbeholdningen	Værdien af eksponeringer i handelsbeholdningen for interne modeller	Eksponeringsværdi for SA	Eksponeringsværdi for IRB	Heraf generelle krediteeksponeringer	Heraf eksponeringer i handelsbeholdningen	Heraf securitiserings-eksponeringer	I alt		
		010	020	030	040	050	060	070	080	090	100	110	120
042	Indien	0	39	0	I/R	I/R	I/R	3	0	I/R	3	0,00	0,00 %
043	Indonesien	0	51	0	I/R	I/R	I/R	4	0	I/R	4	0,00	0,00 %
044	Iran	0	0	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
045	Irland	0	611	0	I/R	I/R	I/R	49	0	I/R	49	0,00	0,00 %
046	Island	0	805	0	I/R	I/R	I/R	64	0	I/R	64	0,00	0,00 %
047	Israel	0	47	0	I/R	I/R	I/R	4	0	I/R	4	0,00	0,00 %
048	Italien	0	366	0	I/R	I/R	I/R	29	0	I/R	29	0,00	0,00 %
049	Japan	0	62	8	I/R	I/R	I/R	5	1	I/R	6	0,00	0,00 %
050	Jordan	0	6	0	I/R	I/R	I/R	1	0	I/R	1	0,00	0,00 %
051	Kenya	0	11	0	I/R	I/R	I/R	1	0	I/R	1	0,00	0,00 %
052	Kina	0	612	0	I/R	I/R	I/R	49	0	I/R	49	0,00	0,00 %
053	Kroatien	0	103	0	I/R	I/R	I/R	8	0	I/R	8	0,00	0,00 %
054	Lesotho	0	14	0	I/R	I/R	I/R	1	0	I/R	1	0,00	0,00 %
055	Letland	0	19	0	I/R	I/R	I/R	1	0	I/R	1	0,00	0,00 %
056	Libanon	0	1	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
057	Litauen	0	71	0	I/R	I/R	I/R	6	0	I/R	6	0,00	0,00 %
058	Luxembourg	0	573	0	I/R	I/R	I/R	46	0	I/R	46	0,00	0,00 %
059	Malaysia	0	187	0	I/R	I/R	I/R	15	0	I/R	15	0,00	0,00 %
060	Maldiverne	0	47	0	I/R	I/R	I/R	4	0	I/R	4	0,00	0,00 %
061	Mali	0	1	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
062	Malta	0	287	0	I/R	I/R	I/R	23	0	I/R	23	0,00	0,00 %
063	Marokko	0	1	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
064	Mayanmar	0	114	0	I/R	I/R	I/R	9	0	I/R	9	0,00	0,00 %
065	Mexico	0	53	0	I/R	I/R	I/R	4	0	I/R	4	0,00	0,00 %
066	Nepal	0	2	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
067	New Zealand	0	206	0	I/R	I/R	I/R	16	0	I/R	16	0,00	0,00 %
068	Nicaragua	0	3	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
069	Norge	450	5.643	0	I/R	I/R	I/R	487	0	I/R	487	0,00	1,50 %
070	Pakistan	0	1	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
071	Peru	0	6	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
072	Polen	0	523	0	I/R	I/R	I/R	42	0	I/R	42	0,00	0,00 %
073	Portugal	0	60	0	I/R	I/R	I/R	5	0	I/R	5	0,00	0,00 %
074	Qatar	0	22	0	I/R	I/R	I/R	2	0	I/R	2	0,00	0,00 %
075	Rumænien	0	62	0	I/R	I/R	I/R	5	0	I/R	5	0,00	0,00 %
076	Rusland	0	81	0	I/R	I/R	I/R	6	0	I/R	6	0,00	0,00 %
077	Saudi-Arabien	0	2	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %

Kontracyklisk buffer 1 - Fortsat

Række	1.000 DKK	Generelle krediteksponeringer		Eksponering i handelsbeholdningen		Securitiseringseksponering		Kapitalgrundlagskrav				Vægte for kapitalgrundlagskrav	Kontracyklisk kapitalbuffrsa
		Eksponeringsværdi for SA	Eksponeringsværdi for IRB	Summen af lange og korte positioner i handelsbeholdningen	Værdien af eksponeringer i handelsbeholdningen for interne modeller	Eksponeringsværdi for SA	Eksponeringsværdi for IRB	Heraf generelle krediteksponeringer	Heraf eksponeringer i handelsbeholdningen	Heraf securitiserings-eksponeringer	I alt		
		010	020	030	040	050	060	070	080	090	100	110	120
078	Schweiz	0	2.445	0	I/R	I/R	I/R	196	0	I/R	196	0,00	0,00 %
079	Singapore	0	447	0	I/R	I/R	I/R	36	0	I/R	36	0,00	0,00 %
080	Slovakiet	0	105	0	I/R	I/R	I/R	8	0	I/R	8	0,00	0,00 %
081	Slovenien	0	1	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
082	Spanien	7	863	0	I/R	I/R	I/R	70	0	I/R	70	0,00	0,00 %
083	Sri Lanka	0	1	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
084	Storbritanien	0	3.848	12	I/R	I/R	I/R	308	1	I/R	309	0,00	0,00 %
085	Sudan	0	1	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
086	Sverige	991.751	5.448	142	I/R	I/R	I/R	79.776	8	I/R	79.784	0,17	1,50 %
087	Sydafrika	0	66	0	I/R	I/R	I/R	5	0	I/R	5	0,00	0,00 %
088	Sydkorea	0	43	0	I/R	I/R	I/R	3	0	I/R	3	0,00	0,00 %
089	Taiwan	0	1	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
090	Tanzania	0	221	0	I/R	I/R	I/R	18	0	I/R	18	0,00	0,00 %
091	Thailand	0	390	0	I/R	I/R	I/R	31	0	I/R	31	0,00	0,00 %
092	Tjekkiet	0	37	0	I/R	I/R	I/R	3	0	I/R	3	0,00	0,00 %
093	Tunesien	0	116	0	I/R	I/R	I/R	9	0	I/R	9	0,00	0,00 %
094	Tyrkiet	0	377	0	I/R	I/R	I/R	30	0	I/R	30	0,00	0,00 %
095	Tyskland	23	2.451	0	I/R	I/R	I/R	198	0	I/R	198	0,00	0,00 %
096	Uganda	0	126	0	I/R	I/R	I/R	10	0	I/R	10	0,00	0,00 %
097	Ukraine	0	17	0	I/R	I/R	I/R	1	0	I/R	1	0,00	0,00 %
098	Ungarn	0	12	0	I/R	I/R	I/R	1	0	I/R	1	0,00	0,00 %
099	USA	9	6.784	3	I/R	I/R	I/R	543	0	I/R	544	0,00	0,00 %
100	Venezuela	0	1	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
101	Vietnam	0	86	0	I/R	I/R	I/R	7	0	I/R	7	0,00	0,00 %
102	Zambia	0	1	0	I/R	I/R	I/R	0	0	I/R	0	0,00	0,00 %
103	Zimbabwe	0	16	0	I/R	I/R	I/R	1	0	I/R	1	0,00	0,00 %
104	Østrig	0	524	0	I/R	I/R	I/R	42	0	I/R	42	0,00	0,00 %
020	I alt	1.671.367	4.127.766	1.832.753	I/R	I/R	I/R	463.931	7.588	I/R	471.519		

Kontracyklisk buffer 2

APPENDIKS C2

Bilag: Standardformat til offentliggørelse af informationer vedrørende kravet til en kontracyklisk kapitalbuffer

Tabel 2

Størrelsen af den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer

Række	1.000 DKK	Kolonne
		010
010	Samlet risikoeksponeringsbeløb	7.454.453
020	Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffersats	0,26 %
030	Krav til den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer	19.036

Lån & Spar Bank A/S
Højbro Plads 9-11
1200 København K
CVR-nr.: 13538530